

Mixed Methods-Forskning

Fra paradigme til praksis

Anvendt Filosofi
11. Semester
Kandidatspeciale
2. januar 2018
Poul Sylvan Lund

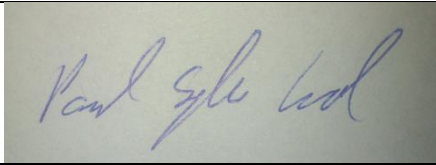
Aalborg Universitet

Studienævn for Anvendt Filosofi

Kroghstræde 3
9220 Aalborg

Opgaven er ikke fortrolig

Prøvens form (sæt kryds)	Projekt	Synopsis	Artikel	Speciale X	Skriftlig opgave
-----------------------------	---------	----------	---------	----------------------	------------------

Uddannelsens navn	Anvendt Filosofi		
Semester	11. Semester		
Prøvens navn/modul (i studieordningen)	Modul 21 Kandidatspeciale		
Gruppenummer -	Studienummer	Underskrift	
Navn: Poul Sylvan Lund	20122735		
Afleveringsdato	2. januar 2018		
Projektitel/Synopsis titel/Speciale-titel/ opgave nummer	Mixed Methods-Forskning – Fra paradigme til praksis		
I henhold til studieordningen må opgaven i alt maks. fylde antal tegn	192.000		
Den afleverede opgave fylder (antal tegn med mellemrum i den afleverede opgave) (indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag medregnes ikke)	167.339		
Vejleder (projekt/synopsis/speciale)	Patrik Kjærdsdam Telléus		
Jeg/vi bekræfter hermed, at dette er mit/vores originale arbejde, og at jeg/vi alene er ansvarlige for indholdet. Alle anvendte referencer er tydeligt anført. Jeg/vi er informeret om, at plagiering ikke er lovligt og medfører sanktioner. Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Aalborg Universitet (plagiatregler): http://www.plagiat.aau.dk/regler/			

Resume

Introduction and Aims: The usage of both qualitative and quantitative methods within a single study, is what constitutes mixed methods research. Mixed methods have the potential to offer unique perspectives on a variety of topics, by using complex designs with ample opportunity to increase breadth and/or depth of the research. However, the complex implementation of multiple methods across the qualitative/quantitative spectrum can be challenging in practice. On top of this there are multiple theoretical problems associated with the methods, mainly with regards to how one can reasonable support the use of both qualitative and quantitative methods within a single set of philosophical assumptions. This study aims to analyse whether specifically pragmatism and critical realism individually can be the underlying paradigm, supporting mixed methods. Continuing this, the study also aims to bring insight into the practical usage of mixed methods and what role the underlying paradigms play in this.

Methods: To gain the necessary insight, the study employs several methods, in the pursuit of several aspects of the aforementioned aims. Argument focused document analysis is used to gain understanding of both pragmatism and critical realism. The focus being the arguments for and against the ability of these paradigms to support mixed methods research, and the results coming in the form of a complex assessments of the given paradigms strengths and limits in regard to the use of mixed methods.

Digital sampling and comparative analysis is employed to gain insight into the field of mixed methods research at a publicity level. By collecting data from Scopus about the researchers posting in *Journal of Mixed Methods Research*, one can start to understand what constitutes a typical researcher applying mixed methods in their studies. The data collected included, sex, nationality and what subjects the researchers have been studying. Through comparative analysis with data regarding similar subjects it is possible to interpret and suggest tendencies.

This study also includes a case study of two studies employing mixed methods. The goal of the selection of the cases was to gain as much information as possible about a successful usage of mixed methods in the research fields already deemed most relevant by the digital sampling and following comparative analysis. The analysis paid special attention to the harmony between the different parts of the studies, including aims, paradigms, designs, methods and type of conclusions. The objective being to gain insight into for example how the paradigm informs the selection of design and how design in turn affects the type of conclusion the study will yield.

Results and conclusion: So-called pure mixed was identified as the most theoretically challenging form of mixed methods to support. Through document analysis it was found that both pragmatism and critical realism can support some forms of pure mixed. Though it was also found, that both paradigms were unsuited for supporting some types of mixed methods research designs. Specifically pragmatism is not suitable for research with the intent *to understand*, while it was well suited for the intent *to explain*. Critical realism on the other hand cannot support the employed designs, in which the researcher intends to compare qualitative and quantitative data.

The results of the use of digital sampling and comparative analysis, showed researchers split evenly gender wise. It also showed how the most represented subjects of the researchers were related to social sciences, decisions sciences and health as a broad term.

The case study showed the importance of specificity, as well as understanding of the employed paradigm, and how when these requirements are met, mixed methods can not only theoretically but also practically produce research, that can meet the potential formerly mentioned.

Forord

Denne rapport markerer afslutningen på min uddannelse i anvendt filosofi og med sidefag i idræt. Disse to fag synes umiddelbart grundlæggende forskellige og de tilhører således også to forskellige fakulteter på Aalborg Universitet. Men netop i forhold til videnskabsteori og metode har jeg fundet stor glæde i og gavn af, at kunne kombinere de to fag. Anvendt filosofi har givet mig forudsætningerne for at forstå de filosofiske antagelser bag forskning, mens idræt har givet mig indblik i metodevalg, udførelsen heraf og hvordan disse filosofiske antagelser er med til at informere og forme undersøgelser. Denne rapport er et af resultaterne heraf, da det var gennem idrættens praksis, at jeg for alvor fik øjnene op på videnskabsteorien, hvad den betyder i praksis og hvad den kan anvendes til.

Ud over at rapporten er et resultat af anvendt filosofi og idræt, er den ligeledes udarbejdet med stor hjælp fra andre. Jeg vil gerne takke min vejleder, Patrik Kjærdsdam Telléus, for vejledning, sparring og for inspiration til både emne- og metodevalg. Jeg vil også gerne takke Kathrine Liedtke Thorndahl, for sparring i tide og utide, samt som tidligere vejleder på idræt, på mange måder, at have introduceret mig til videnskabsteoriens betydning i praksis. En stor tak til Kirsten Birke Lund for sparring og støtte gennem alle 11 semestre, inklusiv dette. Endelig også en tak til Niels Nygaard Rossing for indsigt i hans publicerede såvel som upublicerede forskning.

Indhold

Resume	3
Forord	5
1. Problemanalyse	9
2. Problemformulering	10
2.1 Definition og afgrænsning	11
2.1.1 Paradigme.....	11
2.1.2 Mixed methods.....	11
2.1.3 Praksis indenfor mixed methods	12
3. Overblik og videnskabsteori	13
3.1 Videnskabsteori og metoder	14
3.1.1 Realisme, konstruktionisme og konkrete metoder	15
4. Sektion I: Paradigmer i mixed methods-forskning	15
4.1 Formål.....	16
4.2 Metode: Argumentationsfokuseret dokumentanalyse.....	16
4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau.....	17
4.4 Vægtningen af de enkelte metoder	18
4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme.....	19
4.6 Pragmatisme.....	20
4.6.1 Epistemologi og pragmatisme	21
4.6.2 Viden indenfor pragmatisme.....	21
4.6.3 Sandhed i pragmatisme	22
4.6.4 Pragmatismen, pluralisme og konstruktionisme.....	23
4.6.5 Mixed methods begrundet i pragmatisme.....	23
4.6.6 Hverdagspragmatisme og kritik heraf	25
4.6.7 Paradigmers faktiske indflydelse	26
4.7 Kritisk Realisme.....	27
4.7.1 Realismens betydning som ontologi.....	28
4.7.2 Er paradigmet kritisk realisme nyttigt?	30
4.7.3 Verifikation og falsifikation i kritisk realisme	31
4.7.4 Validitet i kritisk realisme	31
4.8 Diskussion og delkonklusion.....	34
5. Sektion II: Demografisk undersøgelse af mixed methods-forskere	35

5.1 Formål.....	35
5.2 Metode: digital sampling og komparativ analyse	36
5.3 Resultater og tolkning	37
5.3.1 Lande	37
5.3.2 Forskernes emnefelt	38
5.3.3 Samfundsvidenskab.....	40
5.3.4 Decision Science og erhvervslivsrelaterede	40
5.3.5 Humaniora	41
5.3.6 Multi-disciplinær	41
5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag	41
5.3.8 Sundhedsrelaterede	41
5.3.9 Køn.....	42
5.3.10 Kønsfordelingen i naturvidenskab og ingeniørfag.....	43
5.3.11 Kønsfordelingen i samfundsvidenskab, humaniora og sundhedsrelaterede	43
5.3.12 Kønsfordelinge i decision sciences	44
5.4 Kritisk realisme i praksis	44
5.5 Diskussion og delkonklusion.....	45
6. Sektion III: Casebaseret videnskabsteoretisk analyse	46
6.1 Formål.....	46
6.2 Metode: Systematiske case-studier	46
6.2.1 Resume	46
6.2.2 Udvælgelse	46
6.2.3 Problemstilling.....	47
6.2.4 Paradigme.....	47
6.2.5 Design, metoder og konklusion	47
6.3 Case 1: Spørgeskemaer og semistrukturerede interviews – før-fester og alkoholforbrug i Danmark og England	47
6.3.1 Resume	47
6.3.2 Udvælgelse	47
6.3.3 Problemstilling.....	48
6.3.4 Paradigme.....	48
6.3.5 Design, metoder og konklusion	49

6.4 Case 2: Odds ratio analysis, geospatial analysis og semistrukturerede interviews – Geografiens effekter på spilleres chances for at nå eliteniveau.....	51
6.4.1 Resume	51
6.4.2 Udvælgelse	52
6.4.3 Problemstilling.....	52
6.4.4 Paradigme.....	52
6.4.5 Design, metoder og konklusion	53
6.5 Diskussion og delkonklusion.....	54
7. Sektion IV: Syntese og refleksion.....	56
7.1 Formål.....	56
7.2 Kritisk realisme som begrundelse for denne rapport.....	56
7.3 Vigtigheden af at præcisere paradigmer	57
7.4 Hvem er mixed methods-forskerne?.....	58
7.5 Kvalitativ og kvantitativ forskning forstået som spektrum	59
7.5.1 Mixed methods som et tredje meta-paradigme?	59
7.6 Problemstillingen på praksisniveau	60
8. Konklusion	61
9. Litteratur.....	62
10. Bilagsoversigt.....	64

1. Problemanalyse

Dette afsnit har til formål, at give et indblik i hvilket potentiale, der kan ligge i mixed methods-forskning, samt hvorfor mixed methods er filosofisk interessant.

At gøre brug af mere end én metode til indsamling og/eller analyse af data i en given undersøgelse er ikke noget nyt fænomen. I nogle situationer synes det endog, at være et både intuitivt og praktisk valg, dersom man som forsker står overfor komplekse problemstillinger, som ikke forsvarligt synes at kunne besvares ved brugen af blot én metode. Det bør således ikke overraske, at nogle forskere ikke blot vælger to metoder, som traditionelt tilhører samme paradigme, men også ønsker, at bruge både kvalitative og kvantitative metoder, da den givne problemstilling potentielt ligger i et grænsefelt mellem disses styrker, og da anvendelsen af blot den ene tilgang, synes at være utilstrækkelig. Netop det at mikse kvalitative og kvantitative metoder er hjørnestenen i, hvad mange kalder mixed methods, og der synes, at være flere fordele ved denne tilgang, såfremt man står med et problem, som synes vanskeligt at løse udelukkende ved brug af enten kvalitative eller kvantitative metoder.

Greene, Caracelli og Graham (1989) har listet konkrete måder, hvorpå mixed methods i særlig grad kan bidrage, alt afhængigt af hvordan den enkelte undersøgelse designes, da brugen af flere metoder giver mulighed for unikke undersøgelsesdesigns.

Det første design på listen er *triangulation-design*, som kan tage en unik form, ved at bruge meget forskellige typer af metoder, hvilket mixed methods giver mulighed for (s. 258). Ideen er, at anvendelsen af flere metoder sikrer et mere præcist svar, og ved en vellykket implementering vil den ene metodes styrker, så vidt muligt kunne anvendes til at gøre op for den anden metodes svagheder.

Det andet er *complementary-design*, hvor man i stedet for at fokusere på præcist samme emne, som er en forudsætning for triangulering, fokuserer på flere aspekter af en kompleks problemstilling. Metoderne vil således implementeres parallelt og give flere komplementære resultater (Greene et al., 1989, s. 258). Dette kunne muligvis kategoriseres som værende multi-methods, frem for mixed methods, og er, som det vil fremgå af rapporten, muligvis en af de mindst problematiske designs, både teoretisk og praktisk.

Det tredje er et *development-design*, hvor én metode bruges til at forme brugen af en senere metode. Eksempelvis kan kvalitative interviews bruges til at forme spørgsmålene i en senere bred kvantitativ spørgeskemaundersøgelse (Greene et al., 1989, s. 258).

Det fjerde er et *initiation-design*, som kan ses som en modsætning til triangulering. Som i triangulering fokuseres der på ét bestemt emne, men formålet er, gennem forskellige metoder, at afdække resultater med umiddelbare modsætninger (Greene et al., 1989, s. 259). Umiddelbart kan dette synes unyttigt i praksis, men på længere sigt kan det være med til potentielt at forbedre paradigmer, som typisk kun anvender enten kvalitative eller kvantitative metoder. Designet kan give stof til eftertanke omkring bestemte konklusioner samt hvilke processer, som måtte have ført til disse konklusioner.

Uafhængig af designs kan tilføjes, at det generelt synes positivt, at kunne skabe en potentiel bro mellem paradigmer, som ellers kan være meget modsatrettede. Johnson og Gray (2010) beskriver dette skel mellem forskere, som anvender kvalitative metoder og forskere, som anvender kvantitative metoder. Dette skel går vanligtvis dybere end blot metoder, og afspejler typisk også fundamentale uenigheder på blandt

andet et ontologisk og epistemologisk plan. Umiddelbart ser Johnson og Gray en konkret sammensmeltning af disse meget forskellige retninger som umulig, da de ikke synes at have noget tilfælles (s. 86). Imidlertid kan små skridt på vejen også have værdi. Johnson og Gray (2010) noterer således også, at begge parter typisk har et forvrænget billede af den anden part (s. 86)¹. Dette kan måske modvirkes gennem anvendelse af mixed methods, hvor parterne får mulighed for at stifte bekendtskab med uvante metoder og perspektiver. Uanset om man tager disse metoder og perspektiver til sig, vil man formentlig have opnået en bedre forståelse for dem, og man vil efterfølgende lettere kunne indgå i dialog med forskere indenfor discipliner med et andet videnskabsteoretisk udgangspunkt end ens eget. Overordnet synes det positivt, at forskere generelt har en større forståelse for vidensdannelse, også udenfor deres eget fag.

Mens ovenstående argumenter fremhæver flere gode grunde til i højere grad, at påskønne mixed methods, er der også flere fundamentale problemstillinger ved brugen af mixed methods. Disse problemstillinger relateres både til den rent praktiske implementering af både kvalitativ og kvantitativ metode i samme studie, såvel som til de videnskabsteoretiske udfordringer i forhold til, at de kombinerede metoder typisk anvendes i paradigmer, som er umiddelbart inkompatible.

I praksis stiger kompleksiteten af en given undersøgelse væsentligt, ved implementeringen af flere metoder. Som indikeret i ovenstående designs, kan der opstå en række nye overvejelser i forhold til rækkefølge og prioritering mm. Hertil kommer overvejelser om, hvordan man helt konkret blander kvalitativ og kvantitativ data, såfremt man ikke blot ønsker to parallelle studier.

I forhold til videnskabsteorien møder mixed methods hård kritik fra såkaldte "purists", som fastholder, at de basale antagelser, indenfor forskellige paradigmer, er modsatrettede og uforenelige. Det giver således ikke mening, at se verden som eksisterende objektivt og samtidig være konstrueret, eller at antage viden som opnåeligt uafhængigt af et subjekt samtidig med at viden altid skabes af subjekter. Disse "purists" er således ikke som sådan imod brug af flere metoder, men de taler for, at de givne metoder skal kunne begrundes i et fælles sammenhængende paradigme (Gibson, 2016, s. 386).

Mange fortalere for mixed methods har fremført forskellige løsninger på disse fundamentale teoretiske problemstillinger. Nogle af disse løsninger inkluderer forslag om nye paradigmer for netop mixed methods-forskning. For at danne basis for en nærmere undersøgelse af disse og af mixed methods, som felt udføres derfor følgende problemformulering:

2. Problemformulering

Hvilke videnskabsteoretiske paradigmer kan begrunde mixed methods-forskning og hvordan stemmer teoretiske begrundelser overens med praksis indenfor mixed methods-forskning?

---

¹ Efter mit sidefag i idræt, på Aalborg Universitet, kan jeg bestemt genkende disse fordomme fra begge parter, idet jeg udførte henholdsvis positivt orienterede eksperimenter og fænomenologisk inspirerede interviews.

² Med henholdsvis kvalitativ og kvantitativ prægede menes discipliner, som traditionelt anvender primært kvalitativ eller kvantitativ metode. Eksempelvis anvender ingeniørfaget mange kvantitative metoder. For denne rapport's definitioner af henholdsvis kvalitativ og kvantitativ se afsnit **4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau**.

2.1 Definition og afgrænsning

Da der indenfor videnskabsteori generelt og særligt indenfor mixed methods synes at være en række begreber, som bruges tvetydigt og kan have vidt forskellige betydninger for forskellige forfattere, er det nødvendigt, forud for undersøgelsen, at fastslå betydningen af de vigtigste begreber i denne rapports problemformulering.

2.1.1 Paradigme

Det første vigtige, men tvetydige ord i problemformulering, er paradigme: Thomas Kuhn krediteres for at have introduceret begrebet i diskussionen indenfor videnskabsteori (Johnson & Onwuegbuzie, 2004, s. 24). Imidlertid medgiver Kuhn (1977), at han ikke klart fik defineret begrebet og at hans brug deraf var vekslende i en grad, som fik mange til at opfatte begrebet meget forskelligt (s. 293-294).

Denne rapport anvender ikke Kuhns forståelse af paradigme, som han senere erstattede med "disciplinary matrix" (Kuhn, 1977, s. 297), i stedet vil termen paradigme kun dække over en bestemt parring af henholdsvis en ontologisk stillingtagen og en epistemologiske erkendelsesteori. Et eksempel på et paradigme kan således være positivisme, som ontologisk forstår verden som værende en bestemt objektiv enhed, og epistemologisk mener at objektiv viden kan opnås uafhængig af subjektet.

Grunden til at paradigmebegrebet vil blive brugt til kun at beskrive parringen af ontologi og epistemologi er, at et for inkluderende paradigmebegreb i en utilsigtet grad vil besværliggøre argumentationen for mixed methods (Johnson & Gray, 2010, s. 98). Såfremt bestemte metoder tillægges bestemte paradigmer, bliver det givetvis ikke muligt, at tale om at kombinere metoder uden samtidig, at kombinere eksempelvis ontologier, hvilket er væsentligt mere problematisk end en kombination af metoder. Mere om denne problemstilling følger i afsnit **4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau**.

2.1.2 Mixed methods

For præcist at kunne forstå problemformuleringen og herefter navigere i diverse argumenter og undersøgelser, er det ligeledes centralt, at forstå begrebet mixed methods. Dette er imidlertid ikke en uproblematisk opgave, givet at der eksisterer mange meninger om, hvad termen bør og ikke bør dække over. Hertil kommer, at selv med en fast definition kan undersøgelserne i praksis være af meget forskellig karakter givet de mange potentielle metodekombinationer, samt de mange måder hvorpå to givne metoder kan integreres i samme undersøgelse.

Omend der ikke eksisterer en officiel definition af mixed methods-forskning, er det nødvendigt, at have en definition i denne rapport. Definitionen tager udgangspunkt i definitionen givet af R. Burke Johnson, Anthony J. Onwuegbuzie og Lisa A. Turner (2007), som har samlet definitioner af netop mixed methods fra, hvad de har kategoriseret som ledere indenfor mixed methods (s. 112). På baggrund af en analyse af 19 definitioner, kommer de frem til følgende generelle definition, som afspejler fællestrækkene af de 19 definitioner:

Mixed methods research is the type of research in which a researcher or team of researchers combines elements of qualitative and quantitative research approaches (e.g., use of qualitative and quantitative viewpoints, data collection, analysis, inference techniques) for the broad purposes of breadth and depth of understanding and corroboration.

(Johnson et al., 2007, s. 123)

Det er værd at folde denne definition ud, da den indeholder mange vigtige pointer omkring netop, hvad mixed methods generelt er. Første væsentlige pointe er, at mixed methods kan bruges af et team af forskere. Dette afviger ikke i sig selv fra mange andre former for forskning, men indenfor mixed methods kan dette være relevant, fordi man ved, at have flere forskere, der samarbejder, kan have specialister indenfor både kvalitative og kvantitative tilgange, og således sikre en høj standard, uden at kræve, at alle involverede skal have stor erfaring indenfor begge tilgange.

Den anden væsentlige pointe er, at mixed methods specifikt bygger på kombinationen af kvalitative og kvantitative tilgange, og dette involverer både perspektiver, måden hvorpå empiri indsamles og analyseres samt hvorledes konklusioner drages på baggrund af sådanne analyser. Denne distinktion er vigtig, fordi den ekskluderer undersøgelser, som mikser metoder, men hvor begge metoder eksempelvis er kvalitative.

Morten Frederiksen, Peter Gundelach og Rikke Skovgaard Nielsen (2014) argumenterer for, at opdelingen af forskning i kvalitativ og kvantitativ forskning grundlæggende er misvisende. De skriver således:

"(...) kvalitative forskere udtaler sig om kvantitativt tydelige og hyppige optrædende strukturer i deres materiale, og kvantitative forskere beskæftiger sig næsten altid med kvantificering af noget kvalitativt"

(Frederiksen et al., 2014, s. 13)

Det er rigtigt, at der i megen forskning kan findes spor af begge tilgange, og der bestemt kan gives eksempler på metoder, som synes at være i en gråzone mellem kvalitativ og kvantitativ, såsom at analysere tekster ud fra optællinger af bestemte ord. Dette modviser imidlertid ikke, at der også eksisterer mere klare eksempler på henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning, hvor begreberne synes at give fyldestgørende mening. Hertil kan man argumentere for at opdelingen er praktisk, fordi den er alment accepteret og brugt, som det eksempelvis fremgår af den hyppige brug af opdelingen hos de før beskrevne ledere indenfor mixed methods-feltet. Med andre ord, selv hvis opdelingen, i fremtiden, skulle vise sig misvisende, er den på nuværende tidspunkt udgangspunktet for en stor del af litteraturen omkring mixed methods, og den er således gavnlig for forståelsen og videreformidlingen af den diskurs, som findes i og omkring feltet. Opdelingen i kvalitativ og kvantitativ beholdes således i denne rapport – dog ses disse som yderpunkter på et spektrum, mere om denne forståelse i afsnit **4.4 Vægtningen af de enkelte metoder**.

Endelig indeholder definitionen af mixed methods også, at formålet med mixed methods er, at opnå større bredde og dybde i forskning, gennem anvendelse af både kvalitative og kvantitative tilgange til både forståelse og bekræftelse. Denne distinktion skal vise sig vigtig i diskursen omkring hvordan validitet testes i mixed methods-forskning – mere om dette følger i afsnit **4.7.4 Validitet i kritisk realisme**.

2.1.3 Praksis indenfor mixed methods

Det sidste begreb, som især er vigtigt i forhold til afgrænsningen, er praksis. Praksis dækker i denne rapport over anvendelsen af mixed methods til virkelig forskning og undersøgelser. Emnerne for undersøgelserne eller hvordan det kvalitative og kvantitative kombineres er i den sammenhæng ikke vigtig.

Der er flere årsager til at inddrage praksis. Rapporten er et speciale, som afslutning på en uddannelse i anvendt filosofi. Mens filosofien således selvfølgelig er vigtig, er anvendelsen heraf også vigtig. Ved at fokusere på både teori og praksis kan der åbne sig en række muligheder for resultater omkring hvordan disse

stemmer overens. Bliver teorien faktisk ført ud i praksis? Opstår der problemer i praksis, som teorien umiddelbart ikke berører, ved at den undgår, at forholde sig til virkeligheden? Har forskere i praksis fundet måder, hvorpå de kan takle centrale problemer som synes svære at løse i teorien?

Det er også nødvendigt at se på praksis, hvis man ønsker at undersøge nogle af de florerende generaliseringer omkring mixed methods, og overordnet bedre forstå mixed methods som felt. Der er således nogle, som anser mixed methods, som værende et forsøg fra forskere, med en baggrund indenfor kvalitativt prægede discipliner², på at opnå større legitimitet ved at inkludere kvantitative metoder i deres forskning, og på den måde sidestille deres forskning med naturvidenskaben (Johnson & Gray, 2010, s. 87). På den anden side hævdes det også, at mixed methods-forskere typisk har en baggrund indenfor kvantitativt prægede discipliner, og trods manglende forståelse for eller træning i kvalitativ metodologi og metoder, implementerer kvalitative metoder i deres undersøgelser (Gibson, 2016, s. 391).

I forhold til afgrænsningen af rapportens fokus indenfor praksis er det vigtigt at forstå, at problemformuleringen ikke lægger op til en undersøgelse af praksis i sig selv, men derimod hvordan praksis stemmer overens med den teoretiske begrundelse. Man kunne foretage en nærmere undersøgelse af de mange måder hvorpå metoder faktisk kan spille sammen, både i forhold til hvordan de vægtes, hvilken rækkefølge hvori de bruges mm. Der er flere eksempler på konkrete guides og dertilhørende terminologier, og mens nogle af disse termer vil blive brugt i rapporten, vil rapporten ikke fokusere på en systematisk gennemgang og undersøgelse af alle disse tænkelige kombinationer. Mere om hvordan praksis konkret vil blive undersøgt følger i afsnit **3. Overblik og videnskabsteori**.

I undersøgelsen af hvilke paradigmer, som kan begrunde mixed methods, begrænses rapportens undersøgelse til to plausible paradigmer. Mere om udvælgelsen af disse to paradigmer følger i afsnit **4.5 Udvalgelser af pragmatisme og kritisk realisme**.

3. Overblik og videnskabsteori

Dette afsnit har til formål at skabe et overblik over rapportens forløb, og give et overordnet indblik i hvordan dette forløb harmonerer med rapportens problemformulering. Hertil præsenteres det videnskabsteoretiske udgangspunkt for denne rapport's indsamling og analyse af empiri. Sammenhæng mellem ontologi, epistemologi, sektioner og metoder vil blive illustreret grafisk, for at give et bedre overblik over det komplekse design.

Problemformuleringen er:

Hvilke videnskabsteoretiske paradigmer kan begrunde mixed methods-forskning og hvordan stemmer teoretiske begrundelser overens med praksis indenfor mixed methods-forskning?

Problemformuleringen indeholder, som nævnt, både spørgsmål indenfor teori og praksis. Rapporten vil tage højde for dette, ved at være inddelt i sektioner, som bærer præg heraf. De første 3 sektioner vil hver afsluttes med delkonklusioner, hvorfra centrale pointer overføres til den endelige konklusion.

---

² Med henholdsvis kvalitativ og kvantitativ prægede menes discipliner, som traditionelt anvender primært kvalitativ eller kvantitativ metode. Eksempelvis anvender ingeniørfaget mange kvantitative metoder. For denne rapport's definitioner af henholdsvis kvalitativ og kvantitativ se afsnit **4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau**.

I afsnit **4. Sektion I: Paradigmer i mixed methods-forskning** fokuseres der på første del af problemformuleringen og to mulige teoretiske tilgange til mixed methods undersøges, for at besvare hvilke paradigmer der kan begrunde mixed methods-forskning. Konkret beskrives primært to plausible paradigmer, henholdsvis pragmatisme og kritisk realisme. Hertil kommer kritikker samt forsvar af hvert paradigme. Mens der ikke eksisterer et dedikeret teoriafsnit i denne rapport, vil **Sektion I** indeholde hovedparten af rapportens teori, men det vil blive præsenteret simultant med den argumentation, som eksisterer for og imod de diskuterede paradigmer.

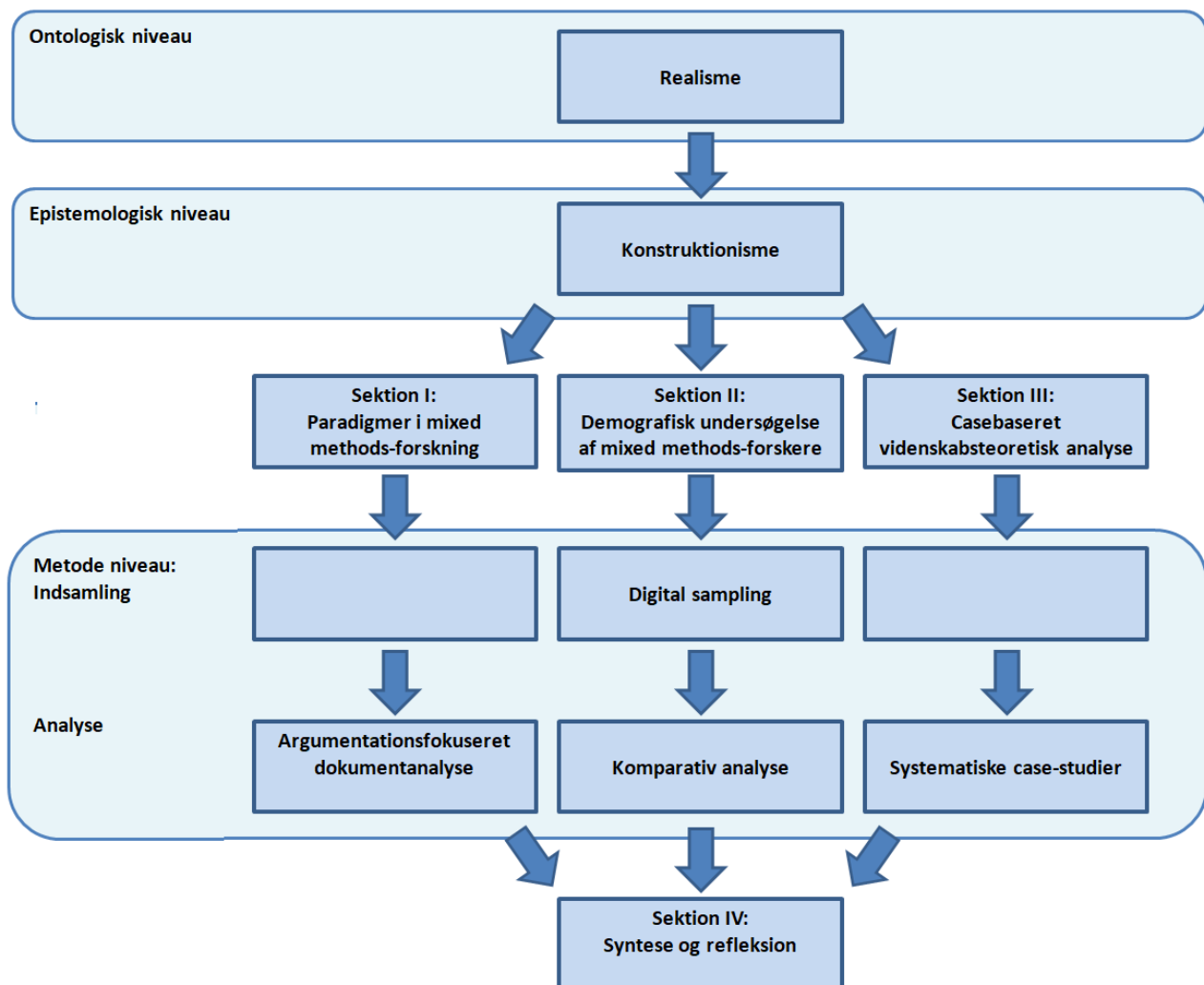
I afsnit **5. Sektion II: Demografisk undersøgelse af mixed methods-forskere** bruges en empirisk tilgang, for at give yderligere kontekst til de diskuterede paradigmer, og hertil gives et mere overordnet indblik i mixed methods som praksisfelt. På den måde vil dette fungere som bro mellem første og tredje sektion. Konkret indsamles forskellige typer af kvantitativ data omhandlende mixed methods-forskere. Nogle af resultaterne vil blive fremhævet og mulige tolkninger heraf vil blive diskuteret.

I afsnit **6. Sektion III: Casebaseret videnskabsteoretisk analyse** vil der blive gået i dybden med to cases, som er virkelige eksempler på mixed methods-forskning. Formålet er at bidrage til besvarelsen af den sidste del af problemformuleringen omhandlende den egentlige praksis indenfor mixed methods-forskning. Hver case vil blive beskrevet, med et særligt fokus på samspillet mellem den givne undersøgelses problemstilling, det videnskabsteoretiske udgangspunkt og anvendte metoder. Den dertilhørende diskussion vil fokusere på, at kategorisere hvilken type af mixed methods-design, der gøres brug af, samt hvorvidt der synes, at være meningsfuld sammenhæng mellem de tidligere beskrevne dele af de pågældende undersøgelser, samt hvorledes dette kan ses i den kontekst, den forudgående undersøgelse af teori har skabt, og på den måde fungerer som udgangspunkt for videre refleksion.

I afsnit **7. Sektion IV: Syntese og refleksion** samles nogle af de væsentlige pointer fra delkonklusionerne fra de tre forudgående sektioner. Der vil blive trukket paralleller samt pointeret eventuelle uoverensstemmelser. Udover dette vil der også blive givet plads til nye spørgsmål og refleksioner herover, som måtte være fremkommet gennem analyserne af de andre sektioner. Disse refleksioner kombineret med delkonklusionerne fra de tidligere sektioner vil tilsammen danne grundlaget for den endelige konklusion som svar på problemformuleringen.

3.1 Videnskabsteori og metoder

Denne rapport indeholder både indsamling og analyse af empiri, og det er således relevant, at tydeliggøre det videnskabsteoretiske udgangspunkt for indsamling og analyse. Derfor listes henholdsvis, ontologi, epistemologi og konkrete metoder til indsamling og analyse – disse vil blive omtalt som videnskabsteoretiske niveauer. Med inspiration hentet fra Michael Crotty's klare adskillelse og hierarkiske forståelse af sådanne niveauer, samt hvordan disse spiller sammen, udformes illustrationen for denne rapport (Crotty, 1998, s. 4-5). Illustration vil forsøge at gengive denne rapport's videnskabsteoretiske udgangspunkt og metodiske design i samspil med de fire beskrevne sektioner:

Figur 1 viser en oversigt over samspillet mellem videnskabsteori, metoder og de sektioner hvori metoderne anvendes.

3.1.1 Realisme, konstruktionisme og konkrete metoder

Kombination af realisme på det ontologiske niveau og konstruktionisme på det epistemologiske niveau er også kendt som kritisk realisme, hvilket er udgangspunktet for denne rapport. Da dette paradigme er blandt de paradigmer, der undersøges i **Sektion I**, og jeg overordnet er enig heri, vil disse videnskabsteoretiske niveauer ikke tildeles mere opmærksomhed for nu – se eventuelt afsnit **4.7 Kritisk Realisme** for en introduktion til paradigmet.

De konkrete metoder vil blive beskrevet i indledningen til de sektioner, hvor de respektive metoder anvendes.

4. Sektion I: Paradigmer i mixed methods-forskning

Denne sektion vil udfolde mixed methods videnskabsteoretiske problemstillinger. Først gennemgås formålet og metoden, hvormed dette vil gøres, samt hvilke overvejelser, der ligger bag disse valg. Derefter specificeres det, hvor de paradigmemæssige udfordringer opstår. Efterfølgende gennemgås to bud på paradigmer, hvis fortalere mener, filosofisk at kunne be-

grunde mixed methods. Gennemgangen af disse to bud vil inkludere en blanding af redegørelse, argumentation for og imod, samt en vurdering af centrale argumenter, og endeligt hvilke konsekvenser hver af paradigmerne måtte have for mixed methods-forsknings udførelse.

4.1 Formål

Formålet med denne første sektion er, at søge et svar på den første del af problemformuleringen omhandlende paradigmer. Der tages således udgangspunkt i to plausible paradigmer, henholdsvis pragmatisme og kritisk realisme, som begge potentielt kan begrunde mixed methods-forskning, omend paradigmerne samtidig er forskellige deres måde at begrunde mixed methods-forskning. Der ønskes ligeledes, at skabe en større forståelse for, hvor bredt mixed methods-feltet er, og hvordan dette kan påvirke de problemstillinger, de forskellige typer af mixed methods-forskning faktisk stilles overfor.

4.2 Metode: Argumentationsfokuseret dokumentanalyse

Metoden omhandler analysen af dokumenter, hvilket dækker over sprog, fikseret i tekst og tid (Lynggaard, 2015, s. 154).

I denne sektion drejer det sig om videnskabelige artikler og bøger samt digitale opslagsværker, hvilket kategoriseres som tertiære dokumenter, hvilket er kendetegnet ved, at være offentligt tilgængelige, med en relativ bred målgruppe (Lynggaard, 2015, s. 154).

Den konstruktionistiske forståelse af viden, som delvist skabt af det analyserende subjekt, kan ses i forståelsen af, hvordan opfattelsen af det enkelte dokument afhænger af subjektet, som det også er udtrykt i følgende citat:

En forfatters værker er altså afhængige af læserens opfattelse af dem, som igen er et udtryk for den samtid og sociale, politiske, kulturelle, økonomiske, religiøse og værdimæssige kontekst, de bliver læst i.

(Duedahl & Jacobsen, 2010, s. 35)

I forhold til netop denne analyse skal jeg således blandt andet være særlig opmærksom på, at fordi min egen videnskabsteoretiske tilgang, kritisk realisme, stemmer overens med et af de undersøgte paradigmer, risikerer jeg, at fordelsbehandle denne, om ikke andet, så blot fordi jeg har bedre forudsætninger for at forstå argumenterne for kritisk realisme. Omvendt risikerer en urimelig stor skepsis overfor pragmatisme, fordi denne som paradigme er så radikal anderledes, ikke bare i forhold til kritisk realisme, men også i forhold til andre paradigmer, som jeg, som studerende, er blevet undervist i og har anvendt ved opgaveskrivning.

At analysen er argumentationsfokuseret betyder, at netop argumenterne er det centrale, og disse vil således udover en nødvendig kontekstgivende redegørelse, være de primære emner. Argumenterne vil blive vurderet og sat op imod kritik fra samme eller andre dokumenter, samt egne argumenter, såfremt der synes at være mulighed for yderligere relevante indvendinger, paralleller eller pointer. Såfremt en argumentation kan synes tvetydig, vil der tages udgangspunkt i flere tolkninger eller den stærkeste version af argumentet identificeres og bliver udgangspunktet for vurderingen – det vil også være tilfældet med modargumenter.

4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau

Definitionen af mixed methods kan lede til en umiddelbar misforståelse af hvor problemstillingerne opstår. Det er nemlig i princippet ikke problematisk, at anvende forskellige metoder i samme studie, heller ikke selvom der er tale om en kombination af kvalitative og kvantitative metoder. Dette er såfremt henholdsvis kvantitative og kvalitative metoder forstås på følgende måde:

kvantitative metoder, videnskabelig forskningsmetode, der anvendes, når forskningsfeltet kan gøres målbart. Kvantitative metoder vægter (...) indsamlingen af større mængder af "hårde" data, dvs. oplysninger, der umiddelbart kan måles og kvantificeres.

(Kaspersen, 2016a)

Og

kvalitative metoder, fællesbetegnelse for en række videnskabelige undersøgelsesmetoder, der tages i anvendelse, når forskeren ønsker at undersøge en række forhold, som er vanskelige at iagttage og måle.

(Kaspersen, 2016b)

Taler man om henholdsvis kvalitative og kvantitative metoder, er der således blot tale om måderne hvorpå henholdsvis kvalitativ og kvantitativ data genereres samt analyseres, hvilket i sig selv ikke vil være teoretisk problematisk, at kombinere i samme studie (Biesta, 2010, s. 98).

Imidlertid tillægges ordene ofte også mening i forhold til epistemologi og ontologi, og det er blandingen af netop disse tillagte paradigmer, som kan være problematisk (Biesta, 2010, s. 98). Så mens definitionen tager udgangspunkt i metoder, er den vigtigste teoretiske³ problemstilling forbundet med, hvad man kunne kalde miksede paradigmer, som paradigmer forstås i denne rapport. Lignende meninger findes hos Guba, Lincoln, Smith og Heshusius som eksplicit anfører at de:

(...) had no objection to combining *methods*, as long as there was no attempt to combine *paradigms*—or, at least, as long as there was no attempt to combine elements of constructivism and positivism.

(Morgan, 2007, s. 64)

Biesta anfører ligeledes:

Within the context of mixed methods research, the question here is not whether it is possible to combine different epistemological assumptions or positions – this is obviously not possible.

(Biesta, 2010, s. 102)

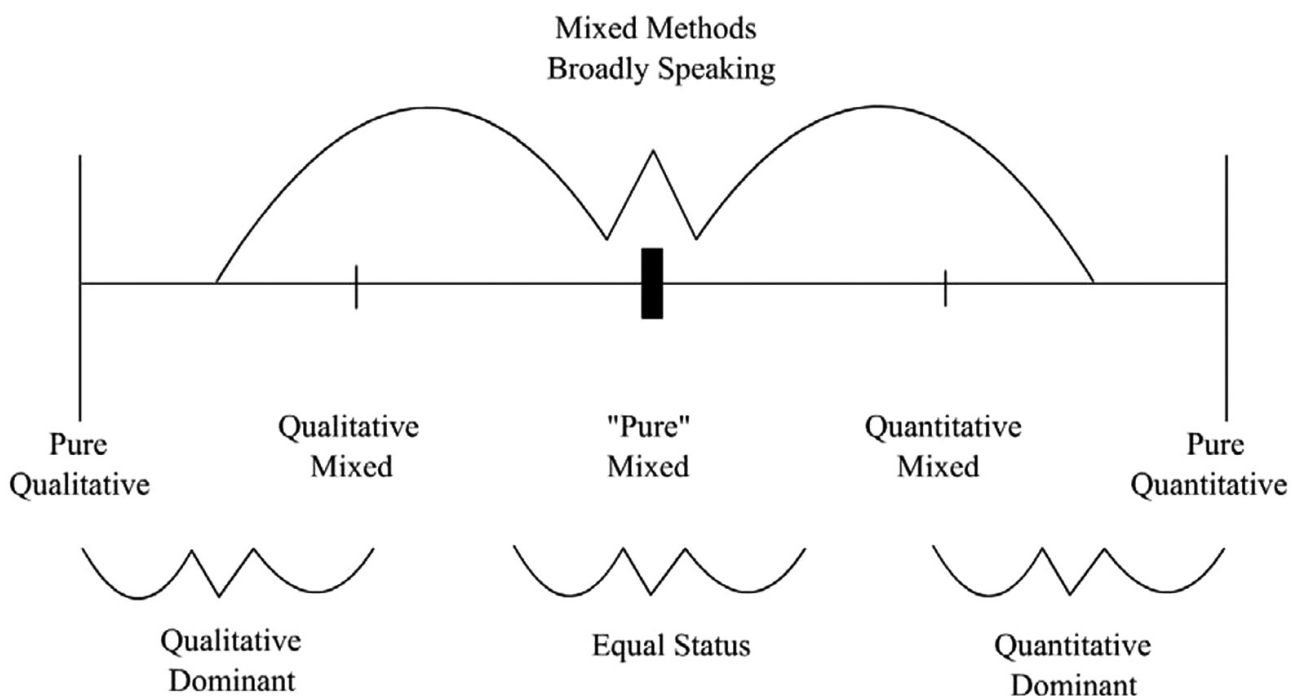
³ Der eksisterer et utal af diskussioner omkring fordele og ulemper ved forskellig praksis, samt hvordan bestemte metoder på bedste vis integreres indenfor mixed methods. Disse diskussioner forekommer dog på baggrund af dybereliggende teoretiske diskussioner omkring ontologi og epistemologi.

Dette er ligeledes fundamentet for purists, som beskrevet i afsnit 1. **Problemanalyse**, der fremsætter *the incompatibility of methods thesis*, hvilket påstår, at det er upassende, at mikse kvalitative og kvantitative metoder, fordi de traditionelt tager udgangspunkt i modstridende paradigmer (Teddlie & Tashakkori, 2010, s. 8).

4.4 Vægtningen af de enkelte metoder

Som nævnt allerede i afsnit 1. **Problemanalyse** kan mixed methods fremstå i mange forskellige former i forhold til målet med at mikse metoder. I forhold til hvorvidt det videnskabsteoretisk er holdbart, er det værd at se på vægtningen mellem de brugte metoder. Vægtning refererer i denne sammenhæng til hvilken metode, som fylder mest og/eller er mest betydningsfuld for den givne undersøgelse.

Johnson, Onwuegbuzie og Turner (2007) illustrerer dette ved at opsætte henholdsvis kvalitativ-, mixed methods- og kvantitativ-forskning på et spektrum, hvorpå undersøgelser kan placeres afhængig af deres vægt mellem henholdsvis kvalitative og kvantitative metoder:

Figur 2 "Graphic of the Three Major Research Paradigms, Including Subtypes of Mixed Methods Research" (Johnson et al., 2007, s. 124)

Figurens midte viser en ligevægt mellem kvalitativ- og kvantitativ metode, som kaldes "pure mixed" (oversættes til ligevægtig mixed methods). På hver side heraf ses henholdsvis "qualitative mixed" og "quantitative mixed". Disse repræsenterer undersøgelser, hvor både kvalitative og kvantitative metoder bruges, men den ene er dominant. Endelig ses yderst i hver side klassisk kvalitativ og kvantitativ forskning, hvor der kun bruges én metode, eller de anvendte metoder er enten udelukkende kvalitativ eller kvantitative (Johnson et al., 2007, s. 123-124)

Der kan hertil gives en generel definition af disse positioner, og hvad der kendetegner den forskning, der anvender den pågældende blanding. For eksempel vil "quantitative mixed" kunne defineres som:

Quantitative dominant mixed methods research is the type of mixed research in which one relies on a quantitative, post-positivist view of the research process, while concurrently recognizing that the addition of qualitative data and approaches are likely to benefit most research projects.

(Johnson et al., 2007, s. 124)

I afsøgningen af svaret på hvilke paradigmer, som kan begrunde mixed methods-forskningen, kan forståelsen af kvalitative og kvantitative metoder som et spektrum være nyttig. Som det fremgår af citatet kan dele af mixed methods-forskningen, som ikke er en ligevægtig blanding, muligvis begrundes i de paradigmer, som kendes fra henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning, eksempelvis postpositivisme.

Dette gælder imidlertid kun i de tilfælde hvor enten den kvalitative eller kvantitative metode er stærkt dominerende. I disse typer af mixed methods-forskning, synes det rimeligt, at kunne inkorporere en, på spektret modstående type af metode uden, at dette strider imod det givne paradigme. Ønsker en forsker indenfor samfundsvidenskaben eksempelvis gennem brug af kvantitative spørgeskemaer, at undersøge, i hvor høj grad en given holdning er repræsenteret i en population, vil det ikke være problematisk, at bruge et eller flere kvalitative interviews for at forbedre formidlingen af resultaterne ved at bruge interviewene som eksempler på hvad der allerede er konkluderet baseret på den kvantitative undersøgelse. Det væsentlige er her, at disse potentielle kvalitative interviews ikke ændrer på de konklusioner, der allerede er draget, men i højere grad fungerer, som et redskab til formidling. Så selv hvis den ene metode i en sådan grad er dominerende, må man medgive, at begge typer af metoder stadig er anvendt, og der må derfor være tale om mixed methods-forskning, selv hvis det ikke er ligevægtig mixed methods, men en stærkt kvalitativ eller kvantitativt domineret version.

Deraf kan vi dog ikke udlede, at alle paradigme-problematikker i forhold til mixed methods er løst i disse uligevægtige tilfælde, og det er således også tænkeligt, at der i fremtiden vil opstå eksempelvis mixed methods-tilpassede versioner af post-positivisme (Johnson et al., 2007, s. 126-127).

Væsentligt mere vanskeligt er det, at begrunde ligevægtig mixed methods i forskning, hvor kvalitativ og kvantitativ metode vægtes ligeligt og begge anvendes til at nå en konklusion.

4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme

Da det ikke er muligt, at undersøge alle de paradigmer, som potentielt filosofisk kan begrunde klassificeringen ligevægtig mixed methods, er det nødvendigt, at udvælge potentielle kandidater. De to udvalgte paradigmer er pragmatisme og kritisk realisme.

Pragmatismen vælges blandt andet fordi mange, hvis ikke de fleste, ledende fortalere for mixed methods peger på pragmatismen, som den filosofiske begrundelse for mixed methods (Johnson & Gray, 2010, s. 87). Paradigmet er ligeledes beskrevet, som det dominante paradigme indenfor mixed methods-feltet eller dele heraf (Biesta, 2010, s. 123)(Gibson, 2016, s. 386)(Frederiksen, Gundelach & Nielsen., 2014, s. 254). Alene denne dominans gør paradigmet interessant, fordi det således, i al fald blandt mixed methods-teoretikere, repræsenterer en betydelig del af mixed methods-feltet.

Ydermere repræsenterer pragmatismen også en pluralistisk verdensforståelse, som begrundelse for mixed methods-forskningen og kan således være modstykke til kritisk realismes komplekse verdensforståelse, mere om dette vil være inkluderet i de enkelte afsnit dedikeret til hvert paradigme. En tilsvarende polarisering kan ses i måden, hvorpå de to paradigmer forholder sig til kritikken fra "purists", hvor pragmatismen på nogle punkter gør op med tænkning i klassiske ontologiske og epistemologiske kategorier, mens kritisk realisme er et forsøg på at skabe et paradigme, som er kompatibelt med både kvalitative og kvantitative metoder.

Derfor er kritisk realisme interessant: Hvordan vil et sådant paradigme differentiere sig fra de paradigmer, såsom post-positivisme og konstruktionisme, som muligvis kan begrunde henholdsvis kvalitativ-mixed og kvantitativ-mixed forskning, samtidig med, at det kan rumme de metoder, som traditionelt anvendes indenfor disse?

Både pragmatisme og kritisk realisme findes som paradigmer i flere versioner og er beskrevet uafhængigt af mixed methods, men denne rapport vil udelukkende fokusere på de versioner, som er tilpassede mixed methods. Dette gøres af flere årsager. Vigtigst er, at en tilpasset version vil repræsentere den umiddelbart bedste case for disse paradigmer kan være begrundelse for mixed methods fremføres. Hertil kommer, at valget af en bestemt version tilpasset mixed methods, kan være medvirkende til at undgå unødige forvirring. Dette gælder, både eventuelle versioner imellem, men også at man således med sikkerhed kan vide, at forfatterne, bag de udvalgte versioner, har forholdt sig til problemstillinger og terminologier indenfor mixed methods-feltet.

I lyset af, at flere paradigmer diskuteres som potentielle begrundelser for mixed methods, er det centralt, at understrege, at spørgsmålet om paradigmer ikke skal ses som blot et valg eller en overbevisning. Den filosofiske diskurs, omhandlende ontologiske og epistemologiske spørgsmål, er først og fremmest baseret på argumentation. Dog er det udenfor denne rapports problemfelt, at gøre et forsøg på at modvise eksempelvis ontologisk realisme i sig selv, og der vil i stedet fokuseres på, at dersom eksempelvis ontologisk realisme accepteres, som en basal præmis, kan det så være med til at begrunde mixed methods filosofisk og hvilke følger, positive såvel som negative, må det i så fald have for mixed methods-forskningen?

4.6 Pragmatisme

Den type af pragmatisme, som denne rapport primært vil omhandle, tager sit udgangspunkt i litteratur af Gert Biesta, som primært er inspireret af Deweys bidrag til pragmatismen (Biesta, 2010, s. 97). Valget af Biesta's udlægning af pragmatisme, som begrundelse for mixed methods, bunder i at hans formål i den anvendte litteratur er, ifølge hans overbevisning og viden om pragmatisme, at finde den bedst mixed methods-tilpassede version af pragmatisme. Dette stemmer overens med formålet med hele denne sektion samt ideen om, at finde det bedste argument og tage udgangspunkt heri, som beskrevet i afsnit **4.2 Metode: Argumentationsfokuseret dokumentanalyse**. Givet pragmatismens popularitet indenfor mixed methods, er der mange versioner heraf, heriblandt også versioner, som snarere tager sit udgangspunkt i en hverdagsforståelse af det, at være pragmatisk, frem for pragmatisme som filosofi (Biesta, 2010, s. 96). Mens dette afsnit primært fokuserer på den filosofiske version, som beskrevet af Biesta, er en del af den kritik, der rettes imod pragmatisme, som paradigme, delvist rettet imod hverdagsforståelsen. Det vil derfor være nødvendigt at vurdere, hvorvidt denne kritik også er gældende for Biestas version. Mere om denne problemstilling i afsnit **4.6.6 Hverdagspragmatisme og kritik heraf**.

Flere ledende forskere indenfor mixed methods peger på pragmatisme, som det mest lovende paradigme til at løse de videnskabsteoretiske problemstillinger, som er fremført af de såkaldte "purists". Biesta citerer eksempelvis Tashakkori og Teddlie (1998):

(...) the paradigm of pragmatism can be employed as the philosophical underpinning for using mixed methods and mixed models

(Biesta, 2010, s. 96)

Ligesom Greene (2008) beskriver pragmatisme som:

(...) leading contender for the philosophical champion of the mixed methods arena

(Biesta, 2010, s. 96)

Biesta deler overbevisningen, beskrevet i afsnit **4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau**, som er, at de største teoretiske problemer ved mixed methods omhandler forsøget på at mikse modsatrettede forståelser af henholdsvis verden (ontologier) og viden (epistemologier). Pragmatismens løsning på dette afviger dog væsentligt fra den måde, hvorpå kritisk realisme, som paradigme, forsøger at løse problemstillingen.

4.6.1 Epistemologi og pragmatisme

Biesta peger på Deweys bidrag indenfor den epistemologiske sfære, som det vigtigste i forhold til mixed methods. Deweys bidrag er imidlertid ikke et direkte epistemologiske standpunkt, på linje med objektivisme, men i stedet et alternativ til de grundlæggende præmisser mange epistemologier hviler på (Biesta, 2010, s. 105).

Det måske mest grundlæggende spørgsmål om viden omhandler hvorvidt og hvordan mennesket som subjekt kan erhverve sig viden om den omkringliggende verden afskåret fra subjektet. I stedet for at argumentere for subjektivitet eller objektivitet, som er følger af en dualistisk forståelse, fremfører Dewey en alternativ måde hvorpå viden, eller rettere det *at vide*⁴ kan forstås (Biesta, 2010, s. 106).

4.6.2 Viden indenfor pragmatisme

Dewey foretager en kopernikansk vending fra udgangspunktet i sindet, til et udgangspunkt i "indefinite interactions" (Biesta, 2010, s. 106). Deweys udgangspunkt for en sådan forståelse af, hvad det er at vide, tager sit udgangspunkt i *transaction* og *experience*⁵. Mens *transaction* refererer til interaktioner i naturen generelt, er *experience* specifikt *transactions* mellem levende organismer⁶ og deres omkringliggende omgivelser. Biesta citerer i denne sammenhæng Dewey:

The organism acts in accordance with its own structure, simple or complex, upon its surroundings. As a consequence the changes produced in the environment react upon the organism and its activities. The living creature undergoes, suffers, the consequences of its own

---

⁴ Biesta citerer Dewey for direkte at sige, at det at vide "(...) is something which we do" (Biesta, 2010, s. 109) – altså forstået som en handling, og ikke en passiv registrering af verden (Biesta, 2010, s. 110).

⁵ Begge disse termer vil optræde på engelsk og vil i denne rapport kun referere til forståelsen indenfor Biestas udlægning af Deweys pragmatisme tilpasset mixed methods.

⁶ Dette inkluderer blandt andet mennesker.

behavior. This close connection between doing and suffering or undergoing forms what we call experience.

(Biesta, 2010, s. 106)

Experience er således bundet til interaktionen mellem den levende organisme og dens omgivelser. Hvis dette er en præmis for viden, vil viden således nødvendigvis være forbundet med de førnævnte interaktioner. Viden omhandler forståelsen af sammenhænge mellem handling og konsekvens (Biesta, 2010, s. 106). Viden er således tæt forbundet til handling, og består mere præcist af kombinationen af experience og refleksion over disse experiences (Biesta, 2010, s. 109). Biesta citerer Dewey for at fremhæve det at vide som:

(...) a method of purposefully introducing changes which will alter the direction of the course of events.

(Biesta, 2010, s. 108)

4.6.3 Sandhed i pragmatisme

Sandhed er, i Biestas (2010) fremstilling af pragmatisme, først eksisterende, når mening tages i betragtning (s. 110). Biesta citerer Dewey herom:

Truth and falsity present themselves as significant facts only in situations in which specific meanings are intentionally compared and contrasted with reference to the question of worth, as to the reliability of meaning.

(Biesta, 2010, s. 110)

Biesta uddyber:

Truth and falsity are, therefore, not concerned with things as such, but with the relationship between our experiences of a thing on one hand and our possible actions and responses on the other. We approach a piece of paper as if we can write on it; the piece of paper means "being able to write on it." But only when we act can we know whether this inferred meaning can become actual.

(Biesta, 2010, s. 110)

Heri ses hvorledes handling forudsætter sandhed ligesom det forudsætter viden. Ydermere gives også et indblik i hvad mening i denne sammenhæng dækker over, nemlig en form for intention og forventning til den givne genstand – hvor genstandsbegrebet ikke blot dækker fysiske objekter. Sandhedsbegrebet i denne kontekst kan således relateres tæt til virkelighedsforståelsen fra tysk filosofi, hvor virkeligt refererer til det *at virke* – "det som er virksomt" (Lübcke, 2010, s. 725). Sandhed er, når der er overensstemmelse mellem den tiltænkte virkning eller mening med en given handling, og den faktiske handlingens konsekvens. Med andre ord er sandhed eller falskhed en vurdering af graden af overensstemmelsen mellem forventet mening og realiseret mening (Biesta, 2010, s. 110).

I forhold til forskning begrundet i pragmatisme, er det imidlertid ifølge Dewey mere passende at bruge termen "warrented assertion" (oversættes til berettiget påstand) frem for sandhed. Disse påstande, som omhandler konsekvenser af vore handlinger, berettiges gennem observation og kontrol. Men de er kun berettigede i den givne kontekst eller situation hvori handling og konsekvens har fundet sted. Disse påstande vil således ikke være berettigede til al evighed ej heller i alle lignende situationer. Dette betyder ikke, at en berettiget påstand fra en situation er irrelevant for andre sammenlignelige situationer, kun at den viden, som er fundet fra den oprindelige situation, kun kan fungere som en guide for vore observationer og plausible handlemuligheder, for at løse problemstillinger i en senere situation. Hvorvidt disse handlemuligheder har samme effekt, som i den første situation, vil først afklares, når der handles i den senere situation (Biesta, 2010, s. 111).

4.6.4 Pragmatismen, pluralisme og konstruktionisme

Som beskrevet forstår Dewey altid viden, som værende omhandlende den aktive sammenhæng mellem aktion (typisk vores) og reaktion (handlingens konsekvenser), i modsætning til viden forstået som et indblik i virkeligheden. Dette betyder, at viden, eller rettere objekterne for viden, er konstruktioner, omend dette ikke er en klassisk forståelse af konstruktionisme (som den eksempelvis præsenteres i afsnit **4.7 Kritisk Realisme**), men en konstruktionisme, som ikke tager udgangspunkt i en dualistisk forståelse. Viden omhandler således ikke, hvad verden måtte være i sig selv, men derimod forståelsen af dispositioner og konsekvenser (Biesta, 2010, s. 108). Biesta fremhæver denne form som værende transactional konstruktionisme (Biesta, 2010, s. 111).

Nogle kategoriserer Dewey som subjektivist, fordi han påstår, at viden forudsætter handling, og at vores indblik i verden således altid kun vil afspejle måden, hvorpå verden reagerer på vores ageren – hvorved al mulighed for objektivisme udelukkes, hvilket nogle vil hævde, er et stort problem. Som svar på dette skriver Biesta:

(...) there is no problem with this at all, as long as we see that the worlds we construct are constructed (...) for our own attempts to address the problems we face. It is only when we start to interact with others that the need for some form of coordination of our subjective worlds with the subjective worlds of others arise. What happens in this is that, through interaction, cooperation, coordination, and communication, we construct an *intersubjektive* world out of our individual, subjective worlds.

(Biesta, 2010, s. 111-112)

Fra citatet ses blandt andet, hvorledes pragmatismen er problemorienteret – at konstruktionerne netop har det klare formål, at løse et givent problem. Heraf ses også den pluralistiske forståelse af, at ethvert individ konstruerer sin egen verden, dog med mulighed for at medskabe og indgå i en intersubjektiv verden.

Med andre ord kan man således godt kategorisere denne Dewey-inspirerede pragmatisme ud fra klassiske termer om ontologi, hvilket vil være pluralisme; og epistemologi, hvilket vil være enten en særlig konstruktionisme eller subjektivism, afhængigt af hvilket aspekt af filosofien, som fremhæves.

4.6.5 Mixed methods begrundet i pragmatisme

Det er vigtigt at understrege, at overskriften skal henvise til, hvordan den beskrevne pragmatisme vil influere mixed methods-forskningen, ikke hvordan konkrete mixed methods-studier, som påstår at være begrun-

det i pragmatisme, tager sig ud. Denne mere praktiske dimension samt sammenligningen med den teoretiske dimension, vil være et fokuspunkt i **Sektion III**.

Pragmatismens centrale bidrag til mixed methods, er opgøret med den dualistiske forståelse, hvoraf den tidligere nævnte *the incompatibility of methods thesis* på det epistemologiske plan udspringer. Deweys anderledes udgangspunkt gør, at enten/eller tankegangen mellem objektivisme og subjektivism udviskes, og vidensformerne således ligestilles. Deweys påstand er, at hvad man klassisk ville kalde henholdsvis subjektiv og objektiv viden, blot er forskellige resultater, opnået som følge af forskellige måder, hvorpå vi interagerer med verden. Eller udtrykt på en anden måde: forskellige typer af viden er blot resultatet af forskellige former for handlinger (Biesta, 2010, s. 113). Dette kan potentielt hjælpe argumentationen for mixed methods, ved at fremhæve, at forskellige tilgange givetvis vil føre til forskellige resultater begrundet i forskellige sammenhænge mellem handling og konsekvens. Hertil uddyber Biesta:

(...) we always need to judge our knowledge claims pragmatically, that is in relation to the processes and procedures through which the knowledge has been generated so as to not make any assertions that cannot be warranted on the basis of the particular methods and methodologies used.

(Biesta, 2010, s. 113)

Citatet bruger terminologien omkring berettigede påstande, men selve meningen synes, at ligge meget nær den forståelse af validitet, som kendes fra mange andre paradigmer, nemlig at éns påståede resultater skal stemme overens med hvilke faktorer eller aspekter, som de anvendte metoder faktisk har mulighed for at undersøge (Hansen, 2016).

Desuagtet at pragmatismen potentielt kan fungere som et paradigme for mixed methods, gælder det ikke alle former for mixed methods, givet måden hvorpå viden opnås og forstås indenfor pragmatisme.

Nogle opdeler, som Biesta, også forskning ud fra formål. Denne opdeling drejer sig typisk om forskellen mellem det at forsøge *at forstå* og det at forsøge *at forklare*. At forstå bruges ofte i sammenhæng med undersøgelsen af intentioner og bevæggrunde for (social) handling. At forklare bruges typisk til at identificere årsager samt korrelationer faktorer imellem (Biesta, 2010, s. 112). Denne rapport vil ikke nærmere analysere denne type af opdeling, blot pointere hvordan pragmatisme kan bevirke en sådan opdeling. Da Deweys teori om det at vide, omhandler sammenhængen mellem handling og konsekvens, kan teorien fungere som begrundelse for forskning, som forsøger at forklare, men teorien kan ikke begrunde forskning, som forsøger at forstå, og således heller ikke en kombination af disse (Biesta, 2010, s. 112-113).

Man kan ligeledes kategorisere forskning på det metodologiske plan, som henholdsvis interventions designs og noninterventions designs (Biesta, 2010, s. 112). Givet at viden er en kombination af handling og refleksion, synes pragmatismen at passe bedst til interventions-forskning. Biesta skriver "(...) Dewey would deny that it is possible to gain knowledge other than through action" (Biesta, 2010, s. 112). Betydningen af dette er ikke, at noninterventions-forskning, eller naturalistisk forskning i det hele taget, ikke eksisterer, men derimod, at også disse typer af forskning bør ses som en form for handling, givet den selektion, som utvivlsomt går forud for undersøgelsen, og således ikke en neutral registrering af virkeligheden. Mens dette kan ses som en måde at påstå, at al observation er påvirket af bias og teoretisering, fremhæver Biesta (2010) at det skal ses, som en mere basal påstand om, at selektion og observation også skal kategoriseres

som en *transactions* (s. 112). Pragmatismen åbner således mulighed for en kombination af intervention- og noninterventions-designs, i den forstand, at de samme konkrete metoder kan anvendes, men forståelsen af metodologien bag må ændres, så nonintervention ikke kategoriseres som totalt passivt.

Der synes således, at være potentiale for, at begrunde nogle former for mixed methods med den beskrevne form for pragmatisme som paradigme. Derudover følger selvfølgelig den kritik, som i det hele taget kan rettes imod pragmatisme som filosofi, men mere interessant er det, indenfor danne rapports rammer, at se på den kritik, som er specifikt rettet mod pragmatisme i en mixed methods-sammenhæng.

4.6.6 Hverdagspragmatisme og kritik heraf

Som nævnt vil jeg i gennemgangen af paradigmerne, pragmatisme og kritisk realisme, forsøge at fremsætte de stærkeste versioner af argumenter for og imod, samt sikre, at der så vidt muligt tages udgangspunkt i én version af hvert af disse paradigmer. Når hverdagsforståelsen alligevel inkluderes skyldes det, at meget af litteraturen omkring pragmatisme indenfor mixed methods, synes at referere til en hverdagsforståelse af pragmatisme⁷, samtidig med, at nogle stadig betragter hverdagsforståelsen, som havende filosofisk tyngde og således kunne agere som paradigme. Først og fremmest er det dog vigtigt at fastslå, at der ikke er hold i den påstand, fremført af Gibson (2016), om at mixed methods pragmatisme generelt ikke har noget at gøre med filosofisk pragmatisme (s. 386). Som vist i de tidligere afsnit, eksisterer der bestemt forsøg på, at begrunde mixed methods i filosofisk pragmatisme, samtidig er der dog også eksempler på, at nogle faktisk forsøger at begrunde mixed methods i hverdagspragmatisme, hvilket vil fremgå af nedenstående.

Et eksempel på hverdagsforståelsen ses i en artikel fra Shoonenboom, som beskriver at tilhængere af pragmatisme "(...) set aside ontological and epistemological issues" (Shoonenboom, 2017, s. 1) samt at:

(...) ontologies and epistemologies is abandoned and replaced by inquiry into the nature and consequences of human actions in a social context.

(Shoonenboom, 2017, s. 4-5)

Denne forståelse står i modsætning til den tidligere beskrevne filosofiske pragmatisme samt andre beskrivelser af for eksempel Johnson og Onwuegbuzie. Disse typer af filosofisk pragmatisme har dels det tilfælles, at pragmatismen rigtignok gør op med nogle typer af ontologiske og epistemologiske problemstillinger, og dels det tilfælles, at pragmatisme tager udgangspunkt i ontologisk pluralisme og en form for konstruktivistisk epistemologi (Johnson & Gray, 2010, s. 88). Filosofisk pragmatisme er således ikke et paradigme uden ontologisk og epistemologiske stillingsstagen, ej heller en begrundelse for at kunne ignorere at forholde sig til verdens- og vidensforståelse i det hele taget. Når forståelser, som den beskrevet af Shoonenboom, og deraf følgende argumentation for mixed methods hvilket kan reduceres til, at *forskning er begrundet videnskabsteoretisk såfremt det virker*, alligevel eksisterer, er det ikke overraskende, at eksempelvis de førnævnte "purists" udtrykker skarp kritik heraf (Gibson, 2016, s. 386).

Gibson hævder, at hverdagsforståelsen af pragmatisme ydermere kan have den uheldige effekt, at den vil udelukke en række af forskere, som identificerer sig med en bestemt type af epistemologi (Gibson, 2016, s.

---

⁷ Forståelsen synes i høj grad at stemme overens med definitionen fra Den Danske Ordbogs hjemmeside af det at være pragmatisk som er: "(...) udtryk for eller indstillet på samarbejde om praktiske løsninger baseret på hvad der er realistisk, snarere end på teori eller ideologiske principper." (pragmatisk, n.d.).

387). Man synes i den sammenhæng også at kunne inkludere de forskere, som måtte identificere sig med en bestemt type af ontologi, da både ontologi og epistemologi nedprioriteres eller helt ignoreres i hverdagspragmatismen. Gibson uddyber imidlertid ikke præcis hvordan denne udelukkelse faktisk følger af, at eksempelvis epistemologiske spørgsmål ignoreres. Det kan dog potentielt give mening hvis man tager pointen fra følgende citat med i overvejslen:

(...) failure to recognize or reflect on paradigmatic assumptions does not mean a researcher has none, "it merely means that they are operating with unexamined assumptions".

(Gibson, 386, s. 386)

Altså kan argumentet være, at forskere på trods af deres manglende overvejsler omkring verdens- og videnssyn, som følge af enten et bevist fravalg eller uvidenhed, stadig har både en ontologisk og epistemologisk stillingtagen, og disse således kan stå i opposition til andre eksempelvis epistemologiske holdninger, selv hvis det knap er muligt, at formulere denne uoverensstemmelse. Skulle dette være den tiltænkte version af argumentet synes det ikke stærkt, da man med rette kan kritisere ideen om en stærk opposition mellem udefinerede epistemologier. Det er meget plausibelt, at ikke overvejede epistemologiske grundholdninger kan være inkompatible, men deraf følger ikke, at dette systematisk vil føre til en udelukkelse af den ene, især ikke den, som eventuelt måtte være den mest veldefinerede.

4.6.7 Paradigmers faktiske indflydelse

Med udgangspunkt i citaterne af Shoonenboom, er der også mulighed for en mere klar kritik af den såkaldte tilsidesættelse af ontologiske og epistemologiske problemstillinger. En sådan kritik fremføres af Gibson og uddybes af Maxwell og Mittapalli (Gibson, 2016, s. 387). Deres kritik tager udgangspunkt i følgende præmisser: 1. ontologiske og epistemologiske overbevisninger er virkelige attributter hos forskere, 2. overbevisningerne er ofte implicite og rigide samt 3. overbevisninger påvirker i nogen grad formål og valg i et givent studie. På baggrund af dette kritiserer Maxwell og Mittapalli (2010) hverdagspragmatisme for at undervurdere den betydning paradigmer har på forskning. En bevidst tilsidesættelse af overvejsler omkring verdens- og videnssyn kan gøre det vanskeligt, at forsvare mixed methods videnskabsteoretisk, og ydermere hindre anvendelsen af mixed methods, som givetvis kræver flere videnskabsteoretiske overvejsler, for at leve op til de potentielle fordele, som kan ligge i at kombinere metoder (s. 147). Maxwell og Mittapalli giver blandt andet dette eksempel herpå:

For example, mainstream quantitative research has traditionally presupposed a Humean, regularity view of causation (...) although this is rarely explicit. This philosophical assumption leads to, and supports, a variable-oriented approach to research, an emphasis on replicability and general laws, and a validity strategy based on experimental or statistical controls. These characteristics, and the philosophical position that informs them, *inherently* relegate qualitative research to a secondary role in investigating causality.

(Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 147)

Udover, at det fungerer som argumentation imod at tilsidesætte ontologiske og epistemologiske overvejsler, kan dette citat også være et velegnet eksempel på, hvorfor de klassiske paradigmer ikke er egnede til ligevægtig mixed methods, som beskrevet i afsnit **4.4 Vægtningen af de enkelte metoder**.

Det er værd at pointere, at denne kritik kun er gældende for hverdagspragmatisme, da den filosofiske pragmatisme, beskrevet af Biesta, har en ontologisk og epistemologisk stillingtagen udviklet på baggrund af en grundlæggende kritik af den dualisme, i hvilken mange andre vidensforståelser tager sit udgangspunkt.

Følgende citat opsummerer pragmatisme, som begrundelse for mixed methods:

This philosophical assumption (pragmatisme), if one is willing to make it, provides some "philosophical justification" for the practice of mixing concepts and approaches.

(Johnson & Grey, 2010, s. 87)

Pragmatisme kan således ikke fungere som begrundelse for enhver form for mixed methods, men har et væsentligt potentiale for at kunne underbygge anvendelsen af betydelige dele af de designs, som kan kategoriseres som ligevægtig mixed methods. Dette er, som citatet fremhæver, selvfølgelig under forudsætning af, at man faktisk er villig til, at acceptere de antagelser, pragmatisme bygger på. Som nævnt i afsnit **4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme**, er spørgsmålet om forskellige paradigmer ikke blot et spørgsmål om valg, men bygger på argumenter. Mere om betydningen af dette følger i afsnit **4.8 Diskussion og delkonklusion**.

4.7 Kritisk Realisme

Kritisk realisme, som det vil blive beskrevet i denne rapport, tager primært sit udgangspunkt i beskrivelserne af Joseph A. Maxwell og Kavita Mittapalli, som har beskrevet paradigmet i en mixed methods-kontekst.

Kort sagt er kritisk realisme med Shoonenbooms (2017) ord et paradigme "(...) which assumes that there is one objective reality that can be known in various ways" (s. 3). Med andre ord bygger paradigmet på en ontologisk realisme, som består i, at der eksisterer en (og kun en) virkelig verden uafhængigt af vores sansning, teoretisering og konstruktioner. Hertil kommer en epistemologisk konstruktionisme, hvilket i denne sammenhæng betyder, at selvom der eksisterer en virkelig verden, vil vores forståelse deraf altid være konstruktioner formet af vores ståsted og perspektiver, og det er således utænkeligt at opnå et direkte indblik i verden (Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 146). Hertil tilføjer Shoonenboom (2017) at "*Critical realism emphasizes that reality includes experiences and feelings about which scientific knowledge can be gained*" (s. 3).

Maxwell og Mittapalli (2010) påstår, at netop kritisk realisme med dens kombination af ontologi og epistemologi, gør paradigmet meget velegnet til mixed methods-forskning, ved at være kompatibel med både kvalitative og kvantitative tilgange, også i en vægtning, som kan kategoriseres som ligevægtig mixed methods. Til forskel fra det før diskuterede pragmatiske paradigme, forsøger kritisk realisme således at imødekomme kritikken fra "purists", angående problematikken ved at mikse modstridende ontologier og/eller epistemologier.

Ydermere argumenterer Maxwell og Mittapalli for, at kritisk realisme, som paradigme, kan hjælpe til at øge nytten af både kvalitative og kvantitative tilgange i bestemte kontekster (s. 160). Argumentationen for denne sidste påstand vil blive udfoldet i afsnit **4.7.1 Realismens betydning som ontologi**.

Hertil påstår Maxwell og Mittapalli (2010) også, at mange forskere (både kvalitativt- og kvantitativt-orienterede) i praksis allerede har en tilgang, som umiddelbart tager udgangspunkt i en ontologisk realisme

og en epistemologisk konstruktionisme (s. 151). For at illustrere pointen om ontologi citerer de Swandt (1997):

(...) many (if not most, I suspect) qualitative researchers have a common-sense realist *ontology*, that is, they take seriously the existence of things, events, structures, people, meanings and so forth in the environment as independent in some way from their experience of them.

(Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 151)

Det synes, at være relevant at påstå, at mange på et common-sense-plan accepterer en ide om én eksisterende virkelighed, samtidig kan det ikke udelukkes, at dette blot er common-sense, fordi kulturen er stærkt påvirket af ideer fra naturvidenskaben.

For at argumentere for påstanden om, at mange forskere, inklusiv mange fra naturvidenskabelige discipliner, i praksis accepterer en form for konstruktionisme skriver de:

"all scientists are epistemological constructivist and relativists" in the sense that they believe that *both* the ontological world and the worlds of ideology, values, and so forth play a role in construction of scientific knowledge

(Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 151)

Ovenstående citat kan som præmis forstås på to måder, alt efter hvilken mening, man tillægger begreberne ideologi og værdi. Såfremt man forstår ideologi og værdi bredt, og eksempelvis at jagten på idealet objektiv sandhed og viden kategoriseres som en værdi, vil selv forskere med udgangspunkt i et positivistisk/post-positivistisk paradigme kunne siges at være influeret af værdier, netop fordi deres akademiske disciplin internt har standarder for, hvad der er god forskning og hvilken type af viden, der accepteres eller med andre ord findes værdifuld.

Eksterne værdier og ideologier er imidlertid i mange kvantitative metodedesigns forsøgt minimeret eller endog elimineret. Sådanne eksterne ideologier kan eksempelvis være politiske, og værdierne kan være normative guidelines for hvilken viden der bør og ikke bør søges. Eksklusionen af eksterne ideologier og værdier er en af de grundlæggende forskelle på eksempelvis positivisme og kritisk teori som paradigme, hvor førstnævnte ekskluderer værdier, mens sidstnævnte inkluderer disse (Guba & Lincoln, 2005, s. 196).

Til brug for den senere diskussion af paradigmet, er det vigtigt at forstå, hvad Maxwell og Mittapalli mere præcist mener med realisme. Dette kan samtidig afhjælpe problematikken omkring den umiddelbare tvetydighed ved begreberne indenfor videnskabsteori i mixed methods-sammenhæng, som beskrevet i afsnit

4.3 Problemstillingen på paradigmeniveau.

4.7.1 Realismens betydning som ontologi

Der er flere overlap mellem kritisk realisme og positivisme på det ontologiske plan, men der er også væsentlige forskelle. Disse forskelle er betydningsfulde i en mixed methods-sammenhæng, og de er således værd at fremhæve.

Maxwell og Mittapalli (2010) skriver, at realisme ofte overses af mange potentielle brugere, indenfor både kvalitativ og kvantitativ forskning. Kvantitative forskere ser typisk realisme, som værende en "(...) common-

sense trueism with no important implications (...)” (s. 153). På den anden side afskrives realisme af kvalitative forskere som værende blot en anden form for positivisme (s. 153).

For at tydeliggøre skellet mellem objektivisme og realisme, citerer Maxwell og Mittapalli (2010) Lakoff:

Scientific objectivism claims that there is only one fully correct way in which reality can be divided up into object, properties, and relations (...). Scientific realism⁸, on the other hand, assumes that “the world is the way it is,” while acknowledging that there can be more than one scientific correct way of understanding reality in terms of conceptual schemes with different objects and categories of objects.

(s. 150-151)

Dette skel betyder, at der er en række tilgange til problemstillinger indenfor forskning, som er forskellige for eksempelvis positivisme til kritisk realisme. Især er tilgangen til diversitet særligt interessant, fordi det er et eksempel på, hvordan kritisk realisme kan øge nytten af kvalitative og kvantitative tilgange, som Maxwell og Mittapalli (2010) påstår (s. 160).

Diversitet er et nøglebegreb i forståelsen af evolution indenfor biologi, hvor netop forskelle mellem de enkelte organismer indenfor samme art, er forudsætningen for evolutionære ændringer over tid. At forstå diversitet, som et virkeligt fænomen, frem for at forstå diversitet, som ikke perfekte tilnærmelser til artens ideal, er en nødvendighed for at kunne forstå mekanismerne bag evolution. Overføres dette til synet på diversitet indenfor samfundsvidenskaben, har både kvalitative og kvantitative tilgange imidlertid en tendens til, at modarbejde forståelsen af diversitet, som et virkeligt fænomen, givet deres typiske teorier og metodologier. Dette har som konsekvens, at diversitet ignoreres eller betragtes som værende ikke vigtigt. Dette skyldes, at traditionelle kvalitative og kvantitative tilgange søger generelle tendenser, selvom dette forekommer på forskellig vis (Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 159).

Kvantitativ forskning indenfor samfundsvidenskab resulterer typisk i omfattende statistiske undersøgelser, hvor data afspejler et meget bredt billede, som ikke inkluderer forskelle individer og kontekster imellem. Dette medfører oftest generelle beskrivelser og forsimplede modeller, som ikke nødvendigvis er i stand til at vise, hvilken variation, der er mellem individer, kontekst mm.

Måske mere overraskende er det, at kvalitativ forskning indenfor samfundsvidenskaben, potentielt begår en lignende fejl, omend årsagen hertil skal søges andetsteds. Maxwell og Mittapalli (2010) peger på, at dette især er begrundet i to faktorer. Første årsag er brugen af teori, som ofte har ensartethed som en basal præmis, det værende eksempelvis teorier, som går ud fra, at kultur nødvendigvis er det individer i et samfund har tilfælles. Anden årsag er, at kvalitativ forskning indenfor samfundsvidenskaben ofte har undersøgt for lille en population⁹, til faktisk at kunne identificere den variation, som kan eksistere i en be-

---

⁸ Scientific realism er en af flere slags realisme, som kritisk realisme fungerer som paraplybegreb for. Maxwell og Mittapalli (2010) nævner også experimental, subtle, emergent, natural, innocent og agential realism (s. 146).

⁹ Der er bestemte måder hvorpå, eksempelvis udvælgelsen af cases kan give mulighed for typer af generalisering, dette kræver imidlertid forudgående viden om de potentielle cases som kan udvælges, hvilket meget vel kunne komme fra brede kvantitative undersøgelser (Flyvbjerg, 2015, s. 507). Om end problemstillingen således er mere kompleks, end det umiddelbart udtrykkes i argumentet, stemmer resultatet overens med den overordnede pointe, værende at den rette kombination kan være fordelagtig.

stemt kontekst eller population, hvilket igen kan lede til en forsimplet forståelse, der giver et falsk indtryk at ensartethed (s. 159-160).

Før Maxwell og Mittapallis forslag til en løsning på ovenstående problemstilling præsenteres, er det værd at præcisere ovenstående argumentation. Det er først og fremmest vigtigt at fastslå, at mens ovenstående beskrevne svagheder ved både kvalitativ og kvantitativ forskning kan være sande, skal ovenstående ikke ses som kritik af dem generelt, men udelukkende i denne kontekst. Det er således ikke et forsøg på at hævde, at kritisk realisme er det bedste paradigme i alle sammenhænge, eller som sådan indenfor mixed methods-forskning, men udelukkende at påpege, at paradigmet har umiddelbare fordele i forhold til netop denne problemstilling indenfor samfundsvidenskaben.

Kombinationen af henholdsvis kvalitative og kvantitative metoder kan potentielt løse problemstillinger med undersøgelser af diversitet, ved at kvalitative metoder bruges til at forstå enkelttilfælde i den unikke kontekst hvori de forekommer, for således at modvirke den bias, der eksisterer i kvantitativ forskning, som har fokus på variabler og generalisering. Samtidig kan kvantitative metoder bruges til systematisk, at vise at diversitet og mere komplekse sammenhænge er oftere forekommende, end nogle teorier indenfor samfundsvidenskaben kunne forlede én til at tro (Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 160).

4.7.2 Er paradigmet kritisk realisme nyttigt?

En af kritikerne af kritisk realisme i en mixed methods-sammenhæng er Shoonenboom, hvis argumentation drejer sig om nytten af realisme.

Argumentet omhandler måden hvorpå kvalitative metoder ofte spiller sammen med ontologier, som antager, at der ikke eksisterer én verden uafhængigt af vores erkendelse deraf. Shoonenboom (2017) forklarer at:

It makes sense to assume that participants in qualitative research to some extent live in different realities, with different concepts, habits, interests, and values, rather than claiming that they look differently at one objective reality.

(Shoonenboom, 2017, s. 4)

Såfremt det forudsættes, at disse deltagere udelukkende lever i forskellige verdener i den forstand, at de som beskrevet har forskellige koncepter, vaner, interesser og værdier, er selv en kritisk realist enig og argumentationen sand. Men givet at dette er en kritik af realisme, som ontologi, må ovenstående nødvendigvis skulle forstås i en mere radikal forstand.

Imidlertid synes netop den konstruktionistiske epistemologi i kritisk realisme, at kunne rumme disse forskelligheder. Et af kendetegnene ved konstruktionisme er netop, at eksempelvis vaner og værdier er med til at forme viden hos den enkelte. Det er således svært at forstå, hvad Shoonenboom faktisk savner at kunne forstå eller beskrive, når disse individuelle forudsætninger for erkendelse ikke strider imod kritisk realisme. Som beskrevet i afsnit **4.7.1 Realismens betydning som ontologi**, accepteres det som værende legitimt indenfor kritisk realisme, at der kan være flere perspektiver på samme fænomen. Den eneste umiddelbare forskel er, at tilhængere af kritisk realisme vil fremhæve, at eksempelvis koncepter ikke er dannet udelukkende af individet, men derimod i det samspil, der er mellem individet og den eksisterende verden – koncepterne er således forbundet med virkeligheden, men de *er* ikke virkeligheden.

Shoonenbooms argument kan dog også forstås som, at uafhængigt af hvorvidt kun en verden eksisterer, er

der stadig situationer hvor "(...)*the assumption of different realities may be a fruitful standpoint.* (Shoonenboom, 2017, s. 4)". Selv ovenstående diskurs taget i betragtning, kan der potentielt eksistere situationer, hvor Shoonenbooms antagelse kan være nyttig. Dog synes er den underliggende præmis for argumentet kritisabelt. Som nævnt i afsnit **4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme**, er spørgsmål om ontologi og epistemologi ikke blot et valg, en overbevisning eller i dette tilfælde: et spørgsmål om hvilket paradigme, som måtte findes nyttigt. Hvis man alligevel for argumentets skyld lader paradigmer være sande eller falske baseret på deres nyttighed, vil Shoonenboom skulle medgive, at der eksisterer en *eller* flere verdener, alt efter hvad der er praktisk i den givne undersøgelse, hvilket jeg finder yderst tvivlsomt.

Argumentationen kan således ikke modvise realisme som ontologi, og siden der allerede i afsnit **4.7.1 Realismens betydning som ontologi**, er givet eksempler på, hvordan realisme faktisk kan bidrage til en bedre forståelse af nogle fænomener, eksempelvis diversitet, findes der ikke at være hold i Shoonenbooms argumentation.

4.7.3 Verifikation og falsifikation i kritisk realisme

Da det anvendte dokument af Maxwell og Mittapalli ikke indeholder en beskrivelse af deres syn på verifikation og falsifikation i en kritisk realisme-kontekst, anvendes en artikel af Kent D. Miller og Eric W. K. Tsang, omhandlende brugen af kritisk realisme i praksis til evaluering af management, og herunder henholdsvis udviklingen og testningen af teorier.

Det vurderes, at forfatterne Miller og Tsang har en forståelse af kritisk realisme, meget lig den beskrevet af Maxwell og Mittapalli. Denne vurdering er baseret på Miller og Tsangs beskrivelser af kritisk realisme, samt deres sammenligninger mellem ontologisk realisme og eksempelvis empirisme, hvilket er meget lig beskrivelsen i afsnit **4.7.1 Realismens betydning som ontologi** (Miller & Tsang, 2010, s. 144 & 146).

Miller og Tsang beskriver hvordan kritisk realisme giver mulighed for både verifikation og falsifikation:

By positing a realist ontology and a fallibilist¹⁰ epistemology, critical realism motivates efforts toward falsifying theories in order to advance scientific knowledge (...) Critical realist philosophy acknowledges the potential fallibility of all knowledge claims, and supports modesty regarding verification and falsification alike. The aim of researchers evaluating theories is to offer 'judgements of superiority and inferiority'

(Miller & Tsang, 2010, s. 139-140)

Hertil påpeges endvidere, hvordan dette er nødvendigt i management som praksisfelt, for at modarbejde en tendens til teoridannelse og verifikation, uden medfølgende forsøg på gendrivelse (Miller & Tsang, 2010, s. 139-140).

4.7.4 Validitet i kritisk realisme

Givet at mixed methods anvender både kvalitative og kvantitative metoder, vil det nødvendigvis medføre nogle problemstillinger, som ikke opstår, når metoderne anvendes separat. Spørgsmålet om validitet er én

---

¹⁰ Fallibilisme henviser til den erkendelsesteoretiske opfattelse af, at al viden er fejlbarlig. Ikke at forveksle med skeptisisme, da fallibilisme ikke udelukker at sandsynliggøre eller foretrække visse påstande eller teorier (Lûbcke, 2014, s. 207). Konstruktionisme, både som beskrevet indenfor kritisk realisme såvel som pragmatisme, hører under kategorien fallibilisme.

af disse, og kommer af de meget forskellige anvendelser af termen, afspejlende en divergerende holdning om hvordan validitet opnås og forstås indenfor henholdsvis klassisk kvalitativ og kvantitativ forskning. Nogle kvalitative forskere anvender ikke længere termen, og nogle mixed methods-forskere har ligeledes argumenteret for at undgå termen, da dennes betydning i forskellige discipliner er blevet så forskellig, at termen har mistet sin mening. Teddlie og Tashakkori (2002) har givet eksempler på hele 35 forskellige former for validitet fordelt på henholdsvis kvalitative og kvantitative områder. Af denne grund fraråder de at bruge termen i en mixed methods sammenhæng, hvor disse discipliner netop må forsøge at anvende et fælles sprog. I stedet foreslår de, at forskere indenfor mixed methods definerer nye termer, som kan bidrage til en mere præcis kommunikation (s. 12-13).

Maxwell og Mittapalli (2010) er opmærksomme på denne problemstilling, men vælger alligevel at videreudvikle validitetsbegrebet i en mixed methods-sammenhæng med udgangspunkt i kritisk realisme. De påstår, at mens der rigtig nok er mange måder, hvorpå validitet forstås forskelligt indenfor kvalitativ og kvantitativ forskning, er der også en fællesnævner, værende at validitet er bundet op på et fokus på processen for valget og anvendelsen af den givne metode. Dette er især tilfældet indenfor naturvidenskaben, hvor hovedparten af validitet-spørgsmålene omhandler, hvorvidt det rette forskningsdesign er anvendt. I denne sammenhæng findes der vedtagne gyldne standarder, såsom randomiserede dobbelt-blinde studier. Maxwell og Mittapalli sætter deres tilgang i modsætning til dette, og fremhæver at deres tilgang fokuserer på *"the relationship between the claim and the phenomena that the claim is about"* (s. 158), frem for proces i valg og anvendelse af metode.

Mens det ikke negativt påvirker den foreslåede tilgang, finder jeg karakterisering af validitet i de eksisterende discipliner meget forsimplet, i en grad så egentlige intentioner miskrediteres. Maxwell og Mittapallis beskrivelse af validitet, synes rettere at være en beskrivelse af reliabilitet, som ganske rigtigt er et spørgsmål om proces, og mere præcist hvorvidt denne er påvirket af systematiske og tilfælde fejl, samt om processen kan reproducere (Lübcke, 2014, s. 606). Mens man kan argumentere for at reliabilitet, især indenfor naturvidenskaben, er en nødvendighed for opnåelse af validitet, dækker termerne ikke over det samme, og reliabilitet er ikke den eneste faktor med indflydelse på validiteten. Den måske mest centrale faktor er netop, at påstanden, fremført på baggrund af en given undersøgelse, stemmer overens med det faktisk undersøgte, hvilket er meget lig Maxwell og Mittapallis formulering om påstand og fænomen.

Selv hvis Maxwell og Mittapalli har ret i, at hovedparten af spørgsmålene om validitet omhandler proces, synes dette som sådan ikke at udelukke, at det samtidig omhandler påstand og fænomen. Det er rimeligt at antage, at den gyldne standard for eksempelvis test af lægemidler beror på dybdegående overvejelser omkring ikke bare reliabilitet, men også hvorvidt en sådan test faktisk tester det, som man påstår man tester og således sikrer validitet. Selv hvis ikke alle forskere, som gør brug af et bestemt design faktisk gør sig disse overvejelser, har validitetsovervejelser været med til at forme de designs, som forskerne typisk vælger mellem samt standarderne for, hvilke design, der er mest hensigtsmæssige at anvende til undersøgelse af den pågældende problemstilling.

Som sagt, er ovenstående kritik ikke afgørende for, hvordan man faktisk skal vurdere validitet indenfor mixed methods, men rettere en pointering af, at validitetsbegrebet ikke synes, at være så markant anderledes indenfor kritisk realisme, som Maxwell og Mittapalli påstår. Spørgsmålet om hvordan validitet, anderledes eller ej, vurderes indenfor mixed methods, er imidlertid stadig ubesvaret, og er en interessant problemstilling givet, at validitet vurderes forskelligt indenfor henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning.

Shoonenboom kritiserer kritisk realisme for at være irrelevant i forskerpraksis, da kritisk realisme fastholder, at man ikke kan få en objektiv indsigt i virkeligheden, med hvilken man kan sammenligne påstande fundet i undersøgelser begrundet af kritisk realisme (Shoonenboom, 2017, s. 4). Maxwell og Mittapalli (2010) fastholder dog, at der stadig er "(...) *the possibility of testing these claims against evidence about the nature of the phenomena*" (s. 158). Hvilket i sig selv ikke er umiddelbart anderledes end tilgangen set indenfor naturvidenskaben. Hvor tilgangen differentierer sig, er i tilpasningen til flere typer af metoder, problemfelter og plausible perspektiver.

De typer af evidens, som en given påstand skal testes imod, afhænger af den givne påstands genstandsfelt – eksempelvis:

(...) claims about meanings and perspectives, which fall under the general category of interpretive claims, require quite different sorts of evidence from claims about behavior, let alone claims about the relationship between variables

(Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 159)

Dette kunne umiddelbart være en god løsning i forhold til, at kunne bevare meget af den praksis, som hører til de enkelte metoders vanlige discipliner. Imidlertid åbner denne løsning for en ny problemstilling, som Maxwell og Mittapalli ikke adresserer. Såfremt en påstand fundet på baggrund af eksempelvis kvalitativ metode, kun kan testes imod evidens fra en lignende kvalitativ metode, hvad er så formålet flere mixed methods-designs? I afsnit **1. Problemanalyse** blev triangulation-design beskrevet som en type af mixed methods. I et sådant design forsøger man med både kvalitative og kvantitative metoder, at få et bedre indblik i det undersøgte fænomen. Målet med en sådan tilgang er, at de enkelte metoders svagheder og styrker i bedste fald kan opveje hinanden, og samtidig at flere perspektiver sikrer en styrket og mere nuanceret undersøgelse. Men såfremt validiteten af en påstand udelukkende skal vurderes ud fra fund etableret gennem en lignende metodisk tilgang, synes dette at stride direkte imod metodetriangulering. En tilsvarende problemstilling opstår ved såkaldte initiation-designs, hvor man netop forsøger at sammenholde resultater fra forskellige metoder, med henblik på at finde modstridende resultater metoderne imellem, hvilket forudsætter en overbevisning om, at disse i nogen grad er sammenlignelige.

Det er interessant at overveje hvad en påstand, formuleret på baggrund af mixed methods skal testes imod? Maxwell og Mittapalli har ikke givet et svar på dette. Man kunne forestille sig at teste mixed methods påstande imod anden evidens fra mixed methods-undersøgelser, men mens dette synes at passe ind i systemet opstillet af Maxwell og Mittapalli, ville sådanne påstande være en blanding af de typer af påstande nævnt i ovenstående citat. Og dersom det er muligt at teste imod sådanne blandede påstande, hvorfor så insistere på, at påstande skal testes imod påstande fra samme genstandsfelt?

En alternativ løsning ville være, at teste en påstand fra en mixed methods undersøgelse imod evidens fra de genstandsfelter, som påstanden givetvis er en blanding af. Dette kan formodentlig være en løsning i nogle tilfælde, men løser stadig ikke problemet med triangulering- og initiations-designs, som kan være en vigtig del af argumentationen for hvorfor mixed methods-forskning kan producere unikke svar og stærkere følgerlutninger (Teddlie & Tashakkori, 2002, s. 14).

Hele denne problemstilling omkring validitet indenfor kritisk realisme, kan også bruges som eksempel på, hvorfor det er relevant at studere praksis, da der netop i praksis dukker usete problemer op, eller den teo-

retiske fremgangsmåde pludselig synes utilstrækkelig som egentligt guide. Ligeledes er det dog også muligt, at der blandt forskerne i praksis er fundet løsninger eller alternative tilgange, som hindrer problemerne i at opstå. Derfor vil der i **Sektion III** af denne rapport lægges ekstra vægt på at undersøge hvordan validitet forstås, enten som en samlet vurdering eller som separate vurderinger for de enkelte metoder, i mixed methods-forskning med udgangspunkt i praksis.

4.8 Diskussion og delkonklusion

Sektion I har gennem argumentationsfokuseret dokumentanalyse indledningsvis bygget videre på definitionerne fra afsnit **1. Problemanalyse** og dettes underafsnit, for at præcisere hvor de primære videnskabsteoretiske problemer opstår. Første konklusion i denne sammenhæng er, at kombinationen af metoder i sig selv ikke er videnskabsteoretisk problematisk, omend det kan medføre problemer i praksis. Anden konklusion i denne sammenhæng bygger på forståelsen præsenteret af Johnson, Onwuegbuzie og Turner, af kvalitativ og kvantitativ forskning som yderpunkterne af et spektrum, hvor såkaldt ligevægtig mixed methods vil være forskning med en ligelig vægtning af kvalitativ og kvantitativ metode, som er placeret midt på spektret. Herudfra kunne de teoretiske problemer vedrørende den filosofiske begrundelse for mixed methods yderligere præciseres, da henholdsvis kvalitativ- og kvantitativt dominerede typer af mixed methods potentielt kan udføres indenfor rammerne af paradigmerne bag klassisk kvantitativ og kvalitativ forskning.

Ligevægtig mixed methods blev således den type af mixed methods, som paradigmerne pragmatisme og kritisk realisme skal være filosofisk begrundelse for. Måderne hvorpå paradigmerne forsøger at gøre dette er på nogle punkter, som nævnt i afsnit **4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme**, vidt forskellige. Den mest grundlæggende forskel er pragmatismens pluralistiske ontologi, mens kritisk realisme tager sit udgangspunkt i realisme. Imidlertid står begge disse i kontrast til objektivisme, hvilket ikke er overraskende for pragmatisme, men Maxwell og Mittapalli viser også hvorledes realisme ikke blot er en form for objektivisme. Begge paradigmer tager udgangspunkt i fallibilisme i forhold til erkendelsesforståelse. Pragmatismen understreger ideen om berettigede påstande, og hvorledes disse er fejlbarlige, og kun kan være berettigede i situationer, hvori viden gennem handling er opnået, og påstande således kun kan fungere som guide for løsningen af senere problemstillinger, ikke som sikker viden herom, selv hvis problemstillingen er meget lig den tidligere situation. Kritisk realisme kombinerer den ontologiske realisme, med en epistemologisk konstruktionisme, ifølge hvilken viden er kategoriseret som medskabt af det erkendende subjekt, omend stadig i relation til den virkelige verden. Indenfor kritisk realisme kan flere perspektiver således godt være legitime, idet de repræsenterer forskellige tilgange til samme virkelighed. Dette har visse ligheder med den pragmatisk ide om ligestilling af viden, givet at hvad der ofte omtales som subjektiv og objektiv viden, blot ses som forskellige resultater af forskellige handlinger. Ydermere kan der også drages paralleller mellem pragmatismens opgør med dualismen, og kritisk realismes accept af oplevelser og følelser, som en del af virkeligheden, om hvilken man ifølge kritisk realisme kan opnå viden. Dog står denne forståelse af oplevelse i kontrast til experience, hvorom der, indenfor pragmatismen ikke kan opnås viden, idet experience i stedet opfattes som den ene del, der sammen med refleksion kan skabe viden.

Mens der er fundamentale forskelle mellem pragmatisme og kritisk realisme, er der som beskrevet i ovenstående også mange ligheder. Maxwell og Mittapalli (2010) nævner i forhold til ligheder, at nogle pragmatikere eksplicit har integreret realisme og pragmatisme, heriblandt Putnam, som ifølge Maxwell og Mittapalli har udtrykt, at han burde have kaldt sin version af pragmatisme for pragmatisk realisme (s. 152). Biestas

udlægning af pragmatisme kan på nogle punkter kategoriseres som *transactional realism* (Biesta, 2010, s. 111).

Analysen af begge paradigmer viser, at både pragmatisme og kritisk realisme kan begrunde ligevægtig mixed methods. Begge paradigmer har dog problemer med visse mixed methods-designs. Pragmatismen bygger på en forståelse af viden, dækkende over en aktiv sammenhæng mellem aktion og reaktion, hvilket er velegnet for studier, hvis formål er *at forklare*, men står i kontrast til studier, hvis formål er *at forstå*, som beskrevet af Biesta (2010) (s. 112-113). Problemerne for kritisk realisme er primært begrundet i Maxwell og Mittapallis tilgang til validitet, ifølge hvilken påstande skal testes imod resultaterne af lignende metoder. Både triangulation- samt initiation-designs forudsætter, at det findes meningsfuldt, at sammenholde resultater fra både kvalitative og kvantitative metoder, hvilket står i kontrast til Maxwell og Mittapallis forståelse. Med udgangspunkt i Maxwell og Mittapallis forståelse er det ligeledes uvist hvad resultater fra mixed methods i så fald skal sammenholdes med.

Endelig forudsætter begrundelse af mixed methods i begge paradigmer, at man accepterer de filosofiske antagelser, som ligger til grund for henholdsvis pragmatisme og kritisk realisme. Som nævnt flere gange er dette ikke blot et valg, men et spørgsmål om argumenter. Ydermere er antagelserne typisk rigide overbevisninger hos den enkelte forsker, og deraf følger, at en accept af de filosofiske antagelser kan være problematisk.

I forhold til antagelserne som grundlag for pragmatismen og kritisk realisme, kan fremhæves én yderligere forskel, som kan have betydning for praksis. Det er værd at overveje, hvor let acceptable de givne filosofiske antagelser er. Givet at pragmatismen har et væsentligt anderledes udgangspunkt, end mange andre paradigmer, som nævnt i afsnit **4.5 Udvælgelsen af pragmatisme og kritisk realisme**, vil der for mange forskere indenfor både klassisk kvalitativ såvel som kvantitativ forskning være en større forskel mellem pragmatismens filosofiske antagelser, end mellem den enkelte forskers overbevisning og kritisk realisme. Maxwell og Mittapalli argumenterede for, at mange forskere allerede agerer ud fra antagelser, som er meget lig dem, der findes i kritisk realisme. Det kan således pointeres, at mange forskere øjensynligt vil have lettere ved at udføre mixed methods-forskning begrundet i kritisk realisme, da antagelserne bag kritisk realisme har flere lighedspunkter med post-positivisme og konstruktionisme (i dette tilfælde forstået som paradigme, ikke kun epistemologiske stillingtagen) end med pragmatismen.

5. Sektion II: Demografisk undersøgelse af mixed methods-forskere

I det følgende afsnit gennemgås undersøgelsens formål, de vigtigste bagvedliggende overvejelser samt hvordan undersøgelsen er udført i praksis. Herefter følger en grafisk præsentation af undersøgelsens resultater, som enkeltvis vurderes og tolkes i forhold til relevant sammenlignelig data, samt de fejlkilder og begrænsninger som tilgangen har.

Alle grafer i denne sektion er udarbejdet på baggrund af data, som kan findes i **Bilag 2**. Vejleder og censor kan finde data på det vedhæftede USB, bagest i rapporten.

5.1 Formål

I afsnit **2.1 Definition og afgrænsning** opstilledes to modstridende hypoteser omkring mixed methods-forskere:

1. Mixed methods-forskere kommer typisk fra kvalitativt prægede discipliner og anvender kvantitative metoder for at opnå bredere anerkendelse eller at blive en del af en såkaldt "science" (Johnson & Gray, 2010, s. 87).
2. Mixed methods-forskere har typisk ingen træning i eller dybere forståelse for kvalitativ forskning og metodologier (Gibson, 2016, s. 391).

Begge hypoteser er komplekse og især den første indeholder påstande af meget forskellig art, da den både omhandler forskernes baggrund og en påstand om motivation. Jeg har desværre ikke fundet en plausibel metode, hvormed jeg kan få indsigt i mange mixed methods-forskeres uddannelse eller motivationer¹¹. Det er dog muligt at få indsigt i en relativ stor mængde mixed methods-forskeres generelle akademiske emne-felter. Hypoteserne tilpasses således, at de kan testes ud fra en sådan indsigt:

1. Mixed methods-forskere beskæftiger sig primært med emner fra kvalitativt prægede discipliner
2. Mixed methods-forskere beskæftiger sig primært med emner fra kvantitativt prægede discipliner

Denne undersøgelse kan således ikke bruges til definitivt at afkræfte eller bekræfte de oprindelige modstridende hypoteser, men kan dog fungere som et skridt på vejen. Det er i den sammenhæng også værd at fremhæve, at problemformuleringen ikke er bygget op omkring denne strid, og denne undersøgelse således stadig kan bidrage til et svar på problemformuleringen uden at kunne bidrage med konkrete svar på spørgsmål om motivation eller uddannelse blandt mixed methods-forskere.

I overensstemmelse med problemformuleringen, vil denne undersøgelse også forsøge, at få et mere overordnet indblik i mixed methods i praksis. Udover den beskrevne hypotetisk-deduktive tilgang, vil der derfor også indsamles data, som ikke passer ind i allerede eksisterende hypoteser. Denne mere induktive tilgang tilvælges, i håbet om at påbegynde et billede af, hvilket praksisfelt mixed methods er. Hvilke data, der konkret er indsamlet, beskrives i følgende afsnit.

5.2 Metode: digital sampling og komparativ analyse

Dataindsamlingen bygger på opslag i online databasen Scopus, som indeholder forskerprofiler fra mange discipliner og fra et bredt spektrum af peer-reviewed publikationer (Scopus, n.d.). Valget af Scopus, frem for en række andre lignende databaser, er truffet efter rådgivning fra en fagperson fra Aalborg Universitetsbibliotek samt vejleder. Der blev ved beslutningen lagt særligt vægt på, at Scopus overordnet har mere information om den enkelte forsker, end andre testede databaser – det værende både direkte relevant information om, hvilke emner den pågældende forsker skriver om, samt anden information, som potentielt kan vise sig interessant, når data for en større gruppe samles.

Jeg har sidenhen erfaret, at en lignende metode er anvendt af Elsevier som grundlag for rapporten *Gender in the Global Research Landscape*, hvilket bidrager til metodens legitimitet. Mere om denne rapports betydning i tolkningen følger i afsnit **5.3.9 Køn**.

For at undersøge mixed methods-forskere, vælges forskerne fra det peer-reviewed tidsskrift: *Journal of Mixed Methods Research*. Netop dette tidsskrift er valgt for at sikre, at forskerne skriver om eller bruger mixed methods. Dette sikres fordi der fra tidsskriftets side er krav om, at alle artikler enten omhandler me-

---

¹¹ Man kunne få indsigt i motivationen gennem eksempelvis interview eller spørgeskemaer. Ligeledes kunne man gennem spørgeskemaer eller ved at søge på diverse universiteters hjemmesider finde yderligere information om den enkelte forskers titel. Fælles for disse metodiske tilgange er imidlertid, at de er meget tidskrævende, såfremt man ønsker en relativ stor sample-size, og de er derfor ikke anvendt.

todiske og teoretiske overvejelser omkring mixed methods, eller er resultater af studier som eksplicit har anvendt mixed methods (Submission guidelines, n.d.). Ved valget af dette tidsskrift, vurderes det derfor unødvendigt at tjekke, om hver enkelt artikel faktisk omhandler mixed methods. Dette er en betydelig fordel, da det således med samme resurser, er muligt at opnå en væsentligt større sample-size, hvilket resulterer i et bedre og mere repræsentativt indblik i feltet.

I forsøget på, at få et generelt indblik i, hvad der kendetegner de mixed methods-forskere, som publicerer i tidsskriftet, er der udvalgt fire af de i alt 11 udgaver af tidsskriftet, spredt jævnt over udgivelses-perioden fra første udgivelse til nu. Udgaverne er nr. 1 fra 2007, nr. 4 fra 2010, nr. 8 fra 2014 og nr. 11 fra 2017.

I praksis noteredes alle forfatterne til alle artiklerne (editorials og anmeldelser af redskaber mm. blev ikke noteret), og disse blev slået op på Scopus. Der var få tilfælde, hvor de opgivne forfattere ikke blev medtaget i undersøgelsen. Dette skyldes primært, at forfattere med kun én publiceret artikel, ikke har en profil, tilsvarende andre forskere. I sådanne tilfælde har det ikke været muligt, at finde det nødvendige data og disse forskere er derfor udeladt fra diverse optællinger. Der forekom også få tilfælde, hvor der i Scopus eksisterede flere forskere med samme navn. I sådanne tilfælde blev det forsøgt at identificere den rigtige, ved blandt andet at sammenholde med hvilket universitet forskeren fra *Journal of Mixed Method Research* er tilknyttet. I tilfælde hvor det stadig ikke har været muligt med rimelig sikkerhed at identificere forskeren, blev pågældende ligeledes udeladt fra undersøgelsen. Hvis en forsker har publiceret mere end én artikel i de fire udgaver, bliver pågældende kun talt med en gang. Dette gjorde sig dog kun gældende i få tilfælde.

Følgende information om hver forsker fra Scopus noteredes i Excel: navn, køn¹², antal publikationer, samlet antal citationer af publikationer, H-index¹³, hvilket land de forsker i, samt hvilke emner de skriver om i deres publikationer. Excel anvendes derefter til at producere de diagrammer, som er at finde i følgende afsnit.

Den komparative analyse har til formål, at sammenligne data fra denne rapport med lignende data omhandlende samme emnefelt. Dette gøres af flere årsager. For det første kan det styrke rapportens fund, såfremt lignende resultater er fremkommet i andre studier. Omvendt kan det også afsløre potentielle fejl i denne rapport, såfremt andre studier har fundet divergerende resultater omkring direkte sammenlignelige data. For det andet vil det komparative element fungere som udgangspunkt for tolkningen af flere af resultaterne, eksempelvis kønsfordelingen, som kan sammenholdes med data fra førnævnte *Gender in the Global Research Landscape*.

5.3 Resultater og tolkning

Data blev indsamlet i perioden fra den 16. til den 23. oktober 2017. Der er i alt fundet data fra 175 forskere.

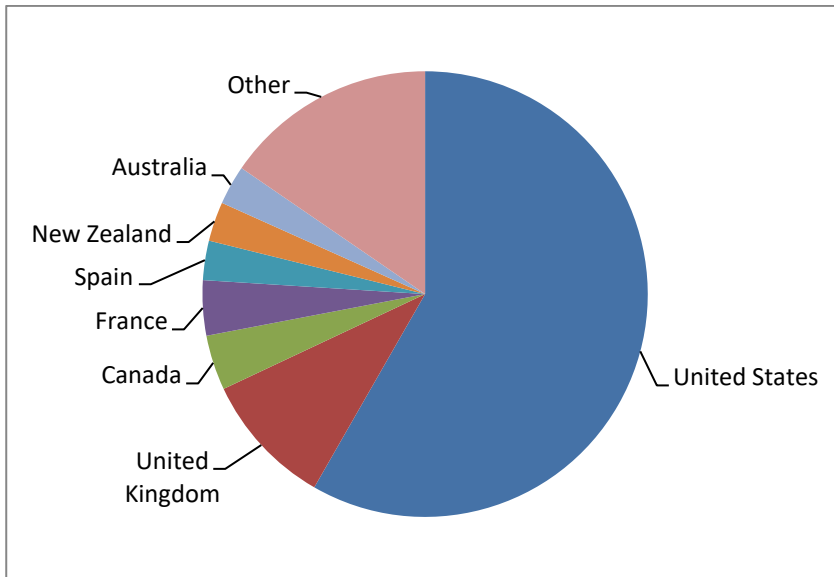
5.3.1 Lande

Nedenstående cirkeldiagram viser hvorfra forskerne, i de udvalgte fire udgaver af tidsskriftet, kommer. Da mange lande kun er repræsenterede med en eller to forskere, er disse slået sammen under én kategorien *Other*.

---

¹² Dette vurderedes på baggrund af navn, da det ikke er eksplicit oplyst på Scopus.

¹³ Antal publikationer, samt det samlede antal citationer heraf og H-index, er ikke inkluderet i rapporten, da der ikke er fundet relevante sammenlignelige data, og data i sig selv ikke er vurderet som vigtig i forhold til rapportens problemfelt. Tallene fremgår i **Bilag 2**.

Figur 3 viser hvilke lande de undersøgte forskere er tilknyttet.

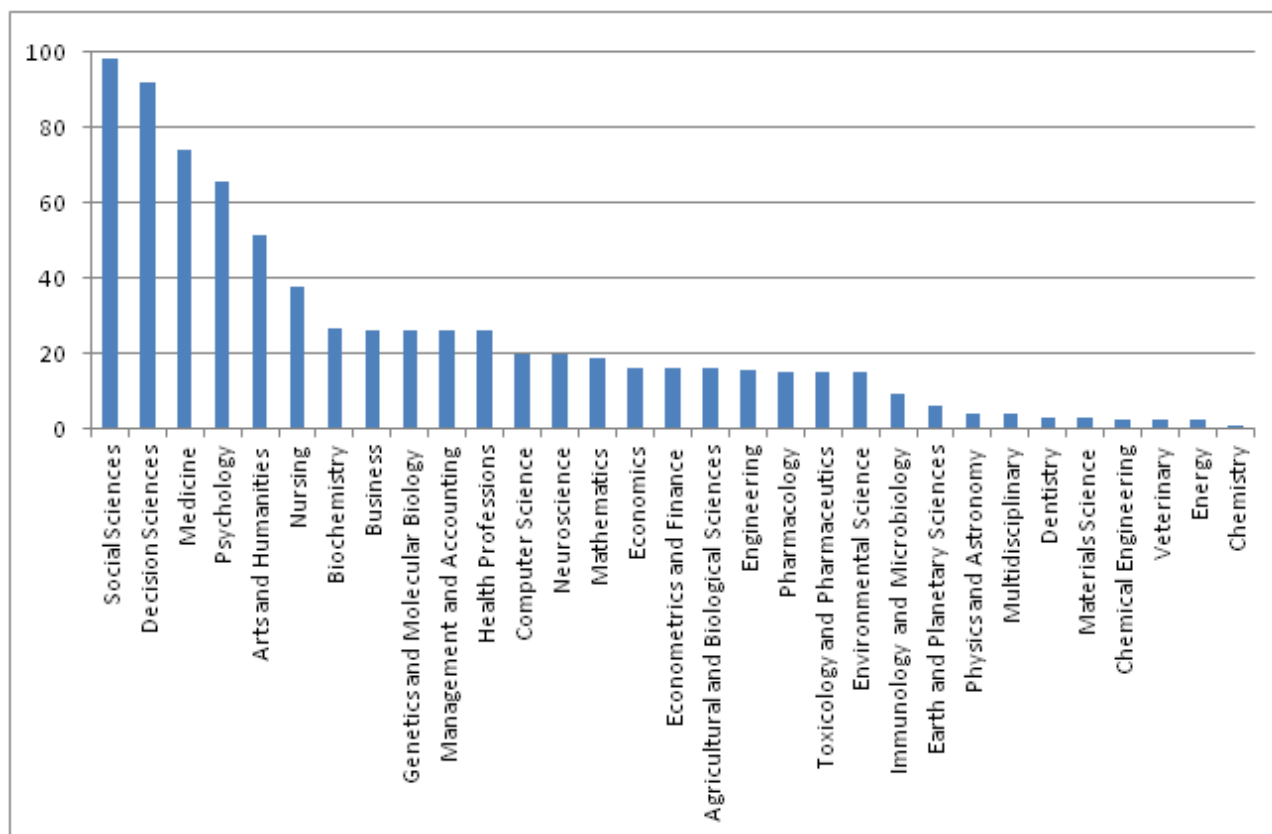
Undersøgelsen viser en tydelig overvægt af de undersøgte forskere er fra USA, som udgør 58 %. Hernæst kommer henholdsvis Storbritannien (10 %), Canada (4 %) og Frankrig (4 %). De øvrige repræsenterede lande ligger alle under 3 %.

Demografisk data for forskere globalt uafhængigt af disciplin, viser at flest forskere kommer fra henholdsvis Kina, USA, Japan, Rusland, Tyskland og Syd Korea. Sammenlignes denne rapport's tal hermed, viser der sig især en klar underrepræsentation af henholdsvis Kina, Japan og Syd Korea, som samlet råder over mere end en tredjedel af verdens samlede forskere (UNESCO Institute of Statistics, 2017, s. 3)

Manglen på repræsentation af især Kina, Japan og Syd Korea kan skyldes, at tidsskriftet er på engelsk. Det er også muligt, at mixed methods ikke i samme grad anvendes og/eller beskrives i disse lande, eller at de har andre tidsskrifter hvori deres bidrag publiceres. Måden hvorpå forskerne er fundet i Scopus indeholder dog også en potentiel systematisk fejl i forhold til den nævnte problemstilling med flere forskere med samme navne. Denne type fejl synes oftere at forekomme, når der søgtes efter forskere med asiatiske navne, og kan således have betydet en underrepræsentation af disse, omend det ikke har været mere end få tilfælde, hvor denne fejl er opstået.

5.3.2 Forskernes emnefelter

Nedenstående graf viser hvilke emner forskerne fra tidsskriftet generelt har publiceret artikler om. Tallene er opgjort i procent.

Figur 4 viser i procent hvor stor en andel af forskerne, som har publiceret artikler omhandlende disse emner.

En eventuel addition af tallene fra de enkelte emner vil give et misvisende resultat grundet undersøgelsens opbygning. Eksempelvis refererer 92 % ikke til, at 92 % af alle forskere *kun* skriver indenfor dette givne emne eller, at dette emne udgør 92 % af mixed methods-forskning. Det refererer derimod til at 92 % af de undersøgte forskere, også udenfor *Journal of Mixed Methods Research*, har skrevet om det givne emne. Grundet opbygningen er det således forkert at fremhæve eksempelvis "Pharmacology" og "Toxicology and Pharmaceutics" som værende tilsammen lige så velrepræsenteret som "Nursing", da samme artikel kan omhandle flere emner, og det derfor er meget muligt at mange artikler omhandlende "Pharmacology" ligeledes omhandler "Toxicology and Pharmaceutics".

Det er fristende, at bruge data til også at forsøge at få indblik i hvilke emner, der fokuseres på indenfor mixed methods, men dette ville være en fejltolkning, givet måden hvorpå data er indsamlet. Det skyldes at ikke alle emner kommer fra specifikke mixed methods-artikler, kun fra forskere som har en eller flere mixed methods-artikler publiceret i de fire tidsskrifter, og således kan have mange ikke mixed methods-artikler omhandlende et væld af andre emner.

Da der er mange emner og mange af disse er relaterede, lægges nogle af emnerne sammen under større paraplybegreber, der kan dække over flere emner med væsentlige fællestræk, tilhørende samme sektor eller lign: Erhvervslivsrelaterede, Naturvidenskab og Ingeniørfag, og Sundhedsrelaterede. Nogle af de efterfølgende afsnit tager udgangspunkt i disse paraplybegreber.

5.3.3 Samfundsvidenskab

"Social Sciences" (98%) er det mest repræsenterede emne blandt de undersøgte mixed methods-forskere. Mens graden af repræsentation måske overrasker, er det ikke i sig selv overraskende at samfundsvidenskab, som emne, er stærkt repræsenteret hos mixed methods-forskere. Dette kan meget vel skyldes samfundsvidenskabens historik, som værende en videnskab, der har anvendt både kvalitative og kvantitative metoder. Hermed ikke sagt, at det altid har været en kombination, men at der sagtens kan være tale om splittede discipliner eller tidsperioder, som har været domineret af enten en kvalitativ eller en kvantitativ præget tilgang (Johnson & Gray, 2010, s. 87). Burke Johnson og Robert Gray påpeger at forskere indenfor sociologi, samt nogle typer af psykologi og antropologi anvendte kombinationer af kvantitative og kvalitative metoder op til cirka 1935, hvor fokus indenfor samfundsvidenskab for en periode skiftede til hovedsagelig at være en ren kvantitativ tilgang. De kommenterer ligeledes, at perioden var præget af, at forskerne indenfor de enkelte discipliner ønskede, at deres felt skulle anerkendes som en videnskab¹⁴, hvorfor de fokuserede mere på kvantitative undersøgelser (Johnson & Gray, 2010, s. 87). En motivation meget lig den, der ligger bag den oprindelige hypotese 1, omhandlende netop hvorfor kvalitativt prægede forskere skulle være motiverede til at bruge kvantitative metoder.

Som det fremgår mange steder i denne rapport, forekom der ikke et permanent skifte af fokus, og både kvalitative- og mixed methods-tilgange er nu igen til stede indenfor samfundsvidenskab (Johnson & Gray, 2010, s. 87). Denne historiske udvikling indenfor samfundsvidenskab taget i betragtning, er det ikke overraskende, at netop disse discipliner har dannet grobund for teoretisering omkring samt brugen af mixed methods. I **Sektion I**, var det også blandt andet indenfor samfundsvidenskab, at Maxwell og Mittapalli (2010) påstod at mixed methods, med baggrund i kritisk realisme, kunne give mulighed for bedre undersøgelser af eksempelvis diversitet (s. 159-160).

5.3.4 Decision Science og erhvervslivsrelaterede

"Decision Sciences" (92%) er det næstmest repræsenterede emne. Decision Science er i *The AMA Dictionary of Business and Management* defineret som: "Application of accepted scientific principles and models to decision making and problem solving." (Kurian, 2013, s. 82). Fra hjemmesiden for tidsskriftet *Decision Sciences*, står der om tidsskriftets mål:

(...) *Decision Sciences Journal* dedicates itself to the interdisciplinary investigation of managerial decision making in the recognition that important managerial decision making takes place in a range of critical business areas, including Accounting, Economics, Finance (...)

Og

Such research can be methodologically focused on quantitative approaches, on qualitative methods, or can take the form of insightful reviews and commentaries on best practices in business research.

(Aims and Scope, n.d.)

Med denne beskrivelse giver det god mening, at forskere ser disciplinen som en mulighed for appliceringen af mixed methods, på linje med samfundsvidenskab. Fra citaterne ses også emnets relation til de følgen-

---

¹⁴ Videnskab skal i denne sammenhæng forstås som en akademisk disciplin, med udgangspunkt i et positivistisk paradigme.

de repræsenterede emner: "Business" (26%), "Management and Accounting" (26%), "Economics" (16%), "Econometrics and Finance" (16%). Maxwell og Mittapalli (2010) giver også eksempler på appliceringen af kritisk realisme-baseret mixed methods indenfor blandt andet revision og økonomi (s. 160-161). Miller & Tsang havde ligeledes appliceret kritisk realisme, indenfor management, for at forbedre mulighederne for falsifikation.

Måske egner netop erhvervslivet sig i højere grad til en pragmatisk tilgang, givet at målet typisk ikke er viden i sig selv, men derimod hvordan viden kan anvendes til at forudsige og bevidst påvirke fremtidige handlinger, i forsøget på at opnå succes for en given parameter.

5.3.5 Humaniora

"Arts and Humanities" optrådte som emne hos 51 % af de undersøgte forskere. Netop dette emne er af særlig interesse i forhold til hypotese 1. Resultatet synes i nogen grad at kunne afkræfte hypotese 1, da det kun er et lille flertal af forskerne, som har skrevet artikler, der har omhandlet emner indenfor humaniora. Det kunne dog være værd at pointere, hvorledes "Arts and Humanities" er væsentligt mere repræsenteret end typisk kvantitativt prægede emner, som bliver diskuteret i afsnit **5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag**.

5.3.6 Multi-disciplinær

Overraskende er emnet "Multidisciplinary" kun repræsenteret hos 4 % af de undersøgte forskere. Mixed methods kunne ellers have potentiale til at åbne mulighederne for studier, som blander discipliner, givet at en eventuel barriere på metodisk niveau ikke er til stede. Den meget lave repræsentation kan dog også skyldes en fejlkilde forbundet med måden hvorpå emner tilskrives artikler i Scopus. Det er muligt Scopus endnu ikke er tilpasset mixed methods-studier, og en lignende undersøgelse i fremtiden i så fald vil give et væsentligt anderledes resultat i forhold til dette emne. Denne potentielle fejlkilde fremhæver dog den svaghed, der kan ligge i undersøgelsens brug af Scopus på denne måde. Det er således muligt, at emneordene dækker over noget tilsvarende, men ikke præcist den betydning, jeg umiddelbart har tillagt dem i min tolkning.

5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag

Emner fra discipliner, som er stærkt dominerede af positivistisk/post-positivistisk tænkning og dertilhørende kvantitative metoder, er generelt meget svagt repræsenterede. Det værende "Engineering" (15%), "Earth and Planetary Sciences" (6%), "Physics and Astronomy" (4%), "Materials Sciences" (3%), "Chemical Engineering" (2%), "Energy" (2%) og "Chemistry" (1%). En mulig forklaring kan være, at discipliner bag disse emner historisk har været meget kvantitativt orienterede, men jeg finder det mere sandsynligt, at netop disse emner er svagt repræsenterede hos mixed methods-forskere, på grund af styrker og svagheder ved de enkelte paradigmer. Positivism og kvantitativ metode synes at stemme overens med de problemstillinger og målsætninger, der er indenfor disse discipliner, og det er således tvivlsomt, hvad en mixed methods-tilgang kan bidrage med indenfor disse emner.

Dette fund er relevant i forhold til hypotese 2. På baggrund af dette dataudpluk kan hypotese 2 ikke bekræftes. Dataudplukket er dog heller ikke nok til at afkræfte hypotesen, da der eksisterer kvantitativt prægede discipliner indenfor især de sundhedsrelaterede emner.

5.3.8 Sundhedsrelaterede

Mange af de repræsenterede emner er relateret til sundhedssektoren, og flere af disse ses også at være stærkt repræsenterede, især "Medicin" (74%), "Psychology" (66%) og "Nursing" (38%). Hertil kommer

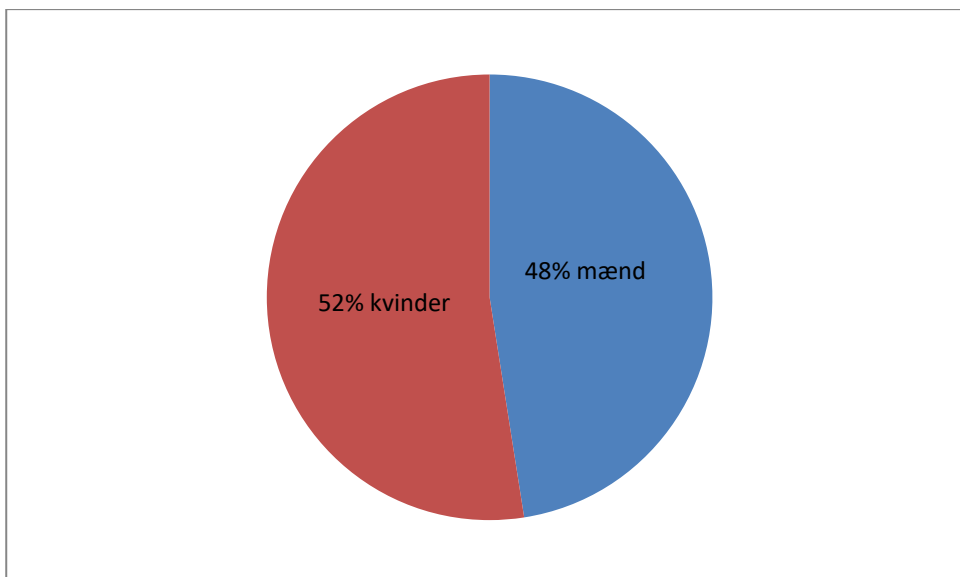
mange mindre emner, som er relaterede: "Biochemistry" (27%), "Genetics and Molecular Biology" (26%), "Health Professions" (26%), "Neuroscience" (20%), "Pharmacology" (15%), "Toxicology and Pharmaceutics" (15%), "Immunology and Microbiology" (9%), "Dentistry" (3%) og "Veterinary" (2%). Der ses således en tendens lig den diskuteret i **5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag**, hvor jo mere kvantitativt prægede disciplinerne bag emnerne er, jo mindre repræsenterede er de.

I forhold til hypotese 2, er der i dette udpluk ikke basis for en bekræftelse, og kombineret med tendensen fra det afsnit **5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag**, synes det rimeligt at afkræfte hypotesen.

Givet sundhedssektorens omfattende virke, lige fra randomiserede dobbelt blinde studier til interview for at forstå patientoplevelsen, giver det god mening, at fagfolk fra sundhedssektoren finder potentiale i en tilgang, som kan rumme både kvalitative og kvantitative metoder. Eksempelvis er både psykologi og sygepleje således også nævnt i litteraturen omkring mixed methods, som værende prominente felter for appliceringen af mixed methods (Maxwell & Mittapalli, 2010, s. 161-162)(Tashakkori & Teddlie, 2003, s. 541 & 557).

5.3.9 Køn

Nedenstående diagram viser kønsfordelingen blandt de undersøgte forskere.

Figur 5 viser den procentvise repræsentation af henholdsvis kvinder og mænd i tidsskriftet.

Som det ses, er kønsrepræsentationen i undersøgelsen meget lige. Den lille forskel i repræsentation kan meget vel tilskrives usikkerheder forbundet med denne undersøgelses relativt lille sample size. Det er således ikke centralt, at se på at det er præcis 52 % overfor 48 %, men mere relevant at begge køn er ligeligt repræsenteret.

Både forskernes nationalitet, samt hvilke emner de typisk skriver om, kan bruges til at skabe en kontekst til denne fordeling. Til dette bruges rapporten *Gender in the Global Research Landscape* fra 2017 af Elsevier. Rapporten indeholder blandt andet generelle tal om, hvordan kønsfordelingen af forskere er i forskellige lande, samt hvilke emner henholdsvis mænd og kvinder typisk skriver om. Ydermere er måden hvorpå disse data er indsamlet, som nævnt i afsnit **5.2 Metode: digital sampling og komparativ analyse**, meget lig metoden fra denne rapport, og begge bruger i den sammenhæng Scopus. Dette giver mulighed for unikke

sammenligninger, fordi der ikke er behov for justeringer, for at kompensere for forskellige målingsparametre.

I forhold til køn og nationalitet, viste de tidligere afsnit omhandlende mixed methods og dertilhørende resultater, at primært USA, og derefter flere europæiske lande, Canada samt Australien og New Zealand, var bedst repræsenteret. Hvis man så ser på forskere generelt fordelt ud over alle discipliner, var fordelingen i perioden 2011-2015 som følger:

- USA: 40 % kvinder 60 % mænd
- Storbritannien: 40 % kvinder 60 % mænd
- Canada: 42 % kvinder 58 % mænd
- Australien: 44 % kvinder 56 % mænd
- Japan: 20 % kvinder 80 % mænd

(Elsevier, 2017, s. 18)

Sammenholdt med de lande som primært er repræsenterede i *Journal of Mixed Methods Research*, giver det fin mening, at der er en forholdsvis ligelig fordeling mellem kønnene. En stor repræsentation af forskere fra Japan ville muligvis resultere i en mere mandsdomineret fordeling. Der er dog alligevel en væsentlig forskel fra 40-44 % og op til 52 %. For at få en forklaring herpå, er det relevant også at se på hvilke emner henholdsvis mandlige og kvindelige forskere publicerer artikler om.

Rapporten fra Elsevier har på grund af samme brug af Scopus, præcis de samme emner, som blev præsenteret og tolket i tidligere afsnit. Gennemgangen vil derfor bruge nogle af de samme paraplybegreber, som udgangspunkt for sammenligning med kønsfordeling.

5.3.10 Kønsfordelingen i naturvidenskab og ingeniørfag

Disse fag er primært beskrevet i publikationer af mænd. I USA, som er det mest repræsenterede land i *Journal of Mixed Methods Research*, er eksempelvis:

- "Chemistry" : 31 % kvinder 69 % mænd¹⁵
- "Engineering" : 21 % kvinder 79 % mænd
- "Physics and Astronomy" : 21 % kvinder 79 % mænd

(Elsevier, 2017, s. 24-27)

Selvom "Chemistry", "Engineering" og "Physics and Astronomy" er emner, hvor kvinder er betydeligt underrepræsenterede, har det muligvis ikke så stor indflydelse på mixed methods-feltet, da disse emner kun var svagt repræsenterede jævnfør afsnit **5.3.7 Naturvidenskab og ingeniørfag**.

5.3.11 Kønsfordelingen i samfundsvidenskab, humaniora og sundhedsrelaterede

Disse fag var meget stærkt repræsenterede emner i denne rapport's undersøgelse, og kønsfordelingen i disse, vil derfor højst sandsynligt have større indflydelse end forrige paraplybegreb. I USA er fordelingen:

- "Social Sciences" 48 % kvinder 52 % mænd
- "Arts and Humanities" 45 % kvinder 55 % mænd

---

¹⁵ Tallene er omregnet til procent, så de er lettere overskuelige i denne rapport.

- "Medicine" 46 % kvinder 54 % mænd
- "Nursing" 62 % kvinder 38 % mænd

(Elsevier, 2017, s. 24-27)

Med denne amerikanske fordeling, giver det god mening, at der ses en ligelig fordeling af kvinder og mænd i de undersøgte udgaver af tidsskriftet.

5.3.12 Kønsfordelinge i decision sciences

Tallene for kønsfordelingen indenfor Decision Sciences er som følger:

- USA "Decision Sciences": 26 % kvinder 74 % mænd
- EU28 "Decision Sciences": 26 % kvinder 74 % mænd
- Canada "Decision Sciences": 25 % kvinder 75 % mænd

(Elsevier, 2017, s. 24-27)

EU28 og Canada er også inddraget for at vise konsistensen i kønsfordelingen indenfor decision science. Til forskel fra de tidligere sammenligninger, harmonerer disse tal ikke umiddelbart med data fra denne rapport. Der er således et atypisk højt antal af de kvinder, som er repræsenteret i *Journal of Mixed Methods Research*, der publicerer artikler omkring Decision Sciences. Uden mere detaljeret data omkring netop denne kombination, er det ikke muligt præcist at pege på årsagen til dette sammentræf. Man kan dog teoretisere, at decision science er et emne, der dækker over en række discipliner, som har forskelligt metodisk præg, og den del som især gør brug af mixed methods øjensynligt har meget tilfælles, måske både teoretisk og metodisk, med samfundsvidenskaben, som er et centralt emne indenfor mixed methods og samfundsvidenskaben viste en relativ lige fordeling mellem kønnene.

5.4 Kritisk realisme i praksis

Som nævnt i afsnit 3.1 **Videnskabsteori og metoder**, er udgangspunktet for denne rapport kritisk realisme. Betydningen af dette i praksis kan meget vel illustreres ved de tidligere afsnit om indsamling af data og tolkning heraf.

I forhold til det videnskabsteoretiske er pointen i kritisk realisme, at de fundne tal ville være de samme såfremt en anden reproducerede min metode, heri ligger den ontologiske realisme, men hele måden hvor på disse tal indsamles, opsættes og kategoriseres bygger på konstruktioner. I forhold til kritisk realisme interagerer jeg således med en objektiv virkelighed, men jeg får hverken direkte eller ikke-konstrueret indsigt deri.

Tolkningen af tallene er måske den tydeligste form for den epistemologiske konstruktionisme, hvor den viden, der kommer ud af en tolkning, er et resultat af en vekselvirkning mellem subjekt og objekt. I dette tilfælde mig, som det tolkende subjekt og data som værende objektet. Mine eventuelle fordomme eller forventninger influerer utvivlsomt, hvilken mening jeg finder i de givne tal. Dette skal ikke forstås negativt, og som noget, der af al magt skal undgås, men rettere som en præmis for viden, og således uundgåeligt. Det drejer sig altså ikke blot om fordomme og forventninger, men også om hvilke teoretiske forståelsessystemer man har indsigt i, hvilke erfaringer man har gjort sig og så videre.

5.5 Diskussion og delkonklusion

Der er to centrale metodekritiske pointer forbundet med denne undersøgelse. Den første er usikkerheden i forhold til brugen af Scopus, for indsamling af information omkring forskernes beskrevne emner. Det er uvist præcist hvordan en given artikel kategoriseres som omhandlende et eller flere bestemte emner. Som beskrevet i afsnit **5.3.6 Multi-disciplinær**, står det klart at kategorierne ikke er uden potentielle systematiske fejl, givet at den præcise definition af hver kategori er ukendt. Til gengæld har den anvendte indsamlingsmetode gjort det muligt, at opnå en betydelig sample-size, hvor alle de undersøgte forskere har skrevet om mixed methods. Det er i den sammenhæng også værd at fremhæve, at en næsten identisk metode er brugt til udformningen af førnævnte rapport, *Gender in the Global Research Landscape*, hvori forfatterne vurderer, at denne metode er et godt værktøj og en god basis for en legitim undersøgelse (Elsevier, 2017, s. 17).

For det andet er det værd at overveje, hvad begrænsningerne er for de konklusioner, som med rimelighed kan drages på baggrund af de givne fund. Givet, at der ikke er tale om en intervention, og der ikke er gjort forsøg på at eliminere potentielt indflydelsesrige variabler, er det ikke muligt at bruge data til præcist at afgøre hvilke mekanismer, der er involveret, hvilke tal som influerer hvilke, eller hvilken rækkefølge en sådan potentiel kausalsammenhæng faktisk har. Når data fra denne rapport gennem anvendelse af komparativ analyse sammenholdes med et andet datasæt, kan det i nogen grad bidrage med mere plausible forklaringer, men der er stadig tale om korrelationer, fra hvilke det ikke er rimeligt at komme med konklusioner omkring den kausale sammenhæng. Herved ikke sagt, at det er irrelevant, at give disse plausible tolkninger, men det er værd at understrege, at det netop er tolkninger, ikke endegyldig sandhed læst ud af data, hvilket er udelukket givet rapportens begrundelse i kritisk realisme.

Begge tilpassede hypoteser afkræftes. I forhold til hypotese 1, har 51 % af forskerne skrevet artikler med emnet "Arts and Humanities", men dette repræsenterede kun et meget lille flertal, og det synes ikke at være nok til en bekræftelse af hypotesen. Ydermere vil det være misvisende at sige, at forskerne primært beskæftiger sig hermed, når især samfundsvidenskaben er væsentlig stærkere repræsenteret, idet hele 98 % af de undersøgte forskere publicerer om emnet.

I forhold til hypotese 2, kan denne mere sikkert afkræftes, da både naturvidenskabelig og ingeniørrelaterede emner generelt var nogle af de lavest repræsenterede emner. Det samme gjorde sig gældende indenfor sundhedsrelaterede emner, som viste samme tendens. Mere naturvidenskabsprægede dele af de sundhedsrelaterede emner, såsom "Neuroscience" og "Immunology and Microbiology" var de lavest repræsenterede.

Den demografiske analyse viste at emnerne samfundsvidenskab, decision science, medicin og psykologi var centrale for forskerne som publicerer i *Journal of Mixed Methods Research*. Især samfundsvidenskab synes, med sin historiske anvendelse af både kvalitative og kvantitative metoder, at være et oplagt felt hvori mixed methods potentielt kan anvendes. Tilsvarende kan de sundhedsrelaterede emner afspejle en meget bred både sektor og akademisk sfære, hvor problemstillingerne er så differentierede, at både kvalitative og kvantitative tilgange synes hensigtsmæssige.

Analysen viste ligeledes, at hovedparten af forskerne fra tidsskriftet er ansatte i USA. Sammenholdt med data om forskere globalt, viste der sig en overrepræsentation af USA, samt en underrepræsentation af asiatiske lande, såsom Kina og Japan.

Endelig viste data omkring kønsfordelingen i tidsskriftet, at der var en ligelig fordeling af mænd og kvinder som publicerede deri. Denne undersøgelses fund blev sammenholdt med en rapport om kønsfordelingen fra dels forskellige lande dels forskellige discipliner indenfor forskning. Der ses en rimelig korrelation mellem kønsfordelingen og denne undersøgelses store repræsentation af USA, især når man så på den store repræsentation af henholdsvis samfundsvidenskab og sundhedsrelaterede emner, samt den lave repræsentation af naturvidenskabelige og ingeniørrelaterede emner. Der påvistes dog også en anomalt stor repræsentation af emnet decision sciences, i forhold til hvor mange kvinder, som publicerer i tidsskriftet. Givet pointen om begrænsningen ved at vurdere på korrelationer, er det uvist, hvordan køn og emner i denne sammenhæng påvirker hinanden. Det er således muligt, at mixed methods anvendes af kvindelige forskere på grund af mixed methods brede accept af perspektiver, men omvendt, kan det lige så vel anføres, at mixed methods udformes på denne måde fordi mange kvinder bidrager til feltet.

6. Sektion III: Casebaseret videnskabsteoretisk analyse

Denne sektion vil indledningsvis beskrive det system, hvorudfra de to cases er valgt og vil blive analyseret. Herefter følger en analyse af hver enkelt case med fokus på de dele, som er centrale for den videre forståelse af mixed methods og som har vist sig relevante ud fra de tidligere sektioner.

6.1 Formål

Formålet med denne analyse er primært at kaste lys over sidste del af problemformuleringen, omhandlende praksis. Case-studier anvendes for at sikre en dybde, som givet metoden, ikke kan opnås i **Sektion II**. Da problemformuleringen omhandler både videnskabsteoretisk baggrund og praksis for mixed methods, og derudover hvorvidt der synes, at være overensstemmelse mellem disse, er de enkelte dele af analysen tilpasset delkonklusioner og spørgsmål fra tidligere sektioner.

6.2 Metode: Systematiske case-studier

Så vidt muligt vil hver del blive identificeret, beskrevet og vurderet, for begge cases, heri ligger det systemiske, som også vil kunne ses i den faste opdeling og slaviske gennemgang.

6.2.1 Resume

Da det ikke har stor relevans hvad diverse studier præcist har konkluderet, vil resumeet i denne sammenhæng i stedet fokusere på, at give et præcist overblik over de tidsskrifter undersøgelserne er publiceret i, det overordnede emnefelt samt eventuelle andre særlige kendetegn ved studiet, som måtte være relevante i denne rapport's kontekst. Især emne og tidsskrift vil være særlig interessante i forhold til delkonklusionen fra **Sektion II**.

6.2.2 Udvalgelse

Begge cases er valgt ud fra en forventning om, at de vil være eksempler på en vellykket implementering af mixed methods. Dette er gjort ud fra samme rationale, som er fremført i afsnit **4.2 Metode: Argumentationsfokuseret dokumentanalyse**, som er, at der skal tages udgangspunkt i det bedst mulige argument, hvilket cases i dette tilfælde kan agere som. For hver enkelt case vil der tilføjes yderligere årsager om, hvorfor netop den pågældende case er interessant i forhold til denne rapport.

6.2.3 Problemstilling

Det vil blive præciseret, hvad det givne studie undersøger. Det vil være særligt interessant at få indblik i, hvorvidt der er tale om flere problemstillinger, som bliver bearbejdet sideløbende, eller der er tale om en enkelt problemstilling belyst fra flere vinkler. Det er ydermere vigtigt, at få indblik i problemstillingen, for at kunne sammenholde denne med de efterfølgende dele af analysen, og således vurdere sammenhæng og relevans.

6.2.4 Paradigme

Et indblik i de anvendte paradigmer vil måske kunne give svar på nogle af de spørgsmål, som opstod i sektion I. Det er således interessant at se hvilke paradigmer, der tages udgangspunkt i, og hvordan forståelsen og ikke mindst implementeringen af disse stemmer overens eller står i kontrast til pragmatisme og kritisk realisme. Det vil ligeledes være interessant at se, hvorvidt paradigmet har indflydelse på design samt hvilken konklusion, der bliver draget.

6.2.5 Design, metoder og konklusion

Metodeovervejelser kan blive betydeligt mere komplekse jo flere metoder, der anvendes, da flere dimensioner af overvejelser og valg skal inddrages, i forhold til rækkefølge, vægtning af metoder, tilpasning metoderne imellem osv. De anvendte metoder vil kort blive beskrevet. Desuden vil designet blive kategoriseret ud fra, hvordan det kvalitative og kvantitative er mikset. Kategoriseringen vil gøre brug af termer og opdelinger af typer af mixed methods, som beskrevet af Frederiksen (2014) (s. 20-22). Såfremt forskerne har beskrevet deres overvejelser bag valget af design, vil disse også blive fremhævet.

De endelige resultater af studierne er ikke vigtige for denne rapport, men det er relevant, at se på, hvordan konklusionen stemmer overens med design og paradigme. Er der separate konklusioner på hver tilgang, eller er der tale om en samlet konklusion? Såfremt validitet diskuteres, er dette også interessant, set i lyset af problemstillingen med validitet i en mixed methods-sammenhæng jævnfør afsnit **4.7.4 Validitet i kritisk realisme**. På baggrund af en vurdering af vægtningen mellem metoderne og måden hvorpå de implementeres i design, vil studiet blive placeret spektret, mellem ren kvalitativ og ren kvantitativ forskning.

6.3 Case 1: Spørgeskemaer og semistrukturerede interviews – før-fester og alkoholforbrug i Danmark og England

6.3.1 Resume

Denne case bygges primært op om kapitel 2 *Spørgeskemaer og kvalitative interview: Unges alkoholforbrug til før-fester i Danmark og England* af Jeanette Østergaard og Stefan B. Andrade, i bogen *Mixed methods-forskning – principper og praksis*. Hertil kommer artikler fra: *Journal of Substance Use, Drug and Alcohol Review*, *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* og *Scandinavian Journal of Public Health*.

Emnet er unges alkoholforbrug og kan kategoriseres som hørende under det samfundsvidenskabelige emne, men ligeledes under emner såsom "medicine" og "health professions", som kendt fra **Sektion II**, hvis man ser på tidsskrifterne som artiklerne er udgivet i.

6.3.2 Udvælgelse

Samfundsvidenskaben er velrepræsenteret indenfor mixed methods, som set i afsnit **5.3.3 Samfundsvidenskab**, som også indeholder påstanden om, at samfundsvidenskaben er én af de discipliner, som potentielt

bedst egner sig til brugen af mixed methods. Det er således interessant, at se nærmere på et konkret eksempel på mixed methods indenfor netop samfundsvidenskaben.

Denne case er ydermere udvalgt grundet dens beskrivelse i ovennævnte bog, da forfatterne af bogen tager afstand til den pragmatisme begrundede forståelse af mixed methods, som de påstår *Journal of Mixed Methods Research* repræsenterer (Frederiksen et al., 2014, s. 254). Det vil således være interessant at få et større indblik i, hvorvidt denne case vil stå i kontrast til den pragmatisme begrundede Case 2, samt hvilket paradigme casen begrundes af.

6.3.3 Problemstilling

Som baggrund for deres undersøgelse fremhæver Østergaard og Andrade, at danske og engelske unge er de unge i Europa, som oftest drikker sig berusede. Endvidere peger tidligere undersøgelser på, at dette reflekterer en speciel alkoholkultur, hvor mere end halvdelen af danske og engelske unge drikker mere end fem genstande forud for en bytur. Engelske forskere har argumenteret for, at dette fænomen skyldes, at de unge forsøger, at spare penge. På baggrund heraf stilles følgende spørgsmål:

(...) gør danske unge det ud fra en lignende begrundelse? Og har danske og engelske unge overhovedet samme forståelse af, hvad det vil sige at drikke alkohol, inden de går i byen?

(Østergaard & Andrade, 2014a, s. 35)

Lignende problemstillinger findes i det relaterede publicerede artikler, heriblandt undersøgelsen af de primære motiver bag unges alkoholforbrug før byture (Østergaard & Andrade, 2014b, s. 230). Der er dog også eksempler på relaterede spørgsmål med andet fokus, såsom hvorvidt unge, som drikker før byture, ender med i løbet af aftenen, at have drukket mere end unge, som ikke drikker før byturen (Østergaard & Andrade, 2014c, s. 376)?

6.3.4 Paradigme

Der oplyses ikke et konkret paradigme, som begrundelse for studiet, dog kan artiklen skrevet af Østergaard fra *Nordic Studies of Alcohol and Drugs*, muligvis kompensere for denne mangel. Artiklens formål er, at introducere en begrebsramme for brugen af mixed methods i sociologiske studier af alkoholbrug (Østergaard, 2011, s. 453). For at opsætte disse begrebsrammer, inkluderes flere overvejelser og forståelser af mixed methods, samt hvilket paradigme Østergaard ser, som værende en passende begrundelse derfor.

Det anvendte paradigme formodes derfor at være "narrative positivism" (oversættes til narrativ positivisme), med udgangspunkt i teori af Abbott. Dette paradigme beskrives som en kombination af to antagelser:

- (1) that 'social reality is measurable in some acceptable ways' (...) (i.e. positivism) and
- (2) that at the heart of sociology lies the study of social (inter)action, and that sociology as a discipline is concerned with social relations and social process (i.e. narrative)

(Østergaard, 2011, s. 454)

Forsimplet er argumentationen, at der altid vil være et narrativ bag de variable, som testes ved kvantitativ sociologi og at disse bagvedliggende narrativer har en stor betydning for eksempelvis, hvordan adspurgte svarer på et givent spørgeskema. Østergaard påstår, at dette bagvedliggende narrativ ofte ignoreres i kvantitative undersøgelser, og at en potentiel bedre forståelse således går tabt (Østergaard, 2011, s. 454).

Som ved kritisk realisme, forsøger narrativ positivisme, ved at kombinere nogle traditionelt modsatrettede antagelser om henholdsvis verdens- og vidensforståelse, at skabe en begrundelse for brugen af både kvalitative og kvantitative metode.

Artiklen giver også yderligere indsigt i forfatterens forståelse af mixed methods. Blandt andet udtrykker Østergaard, at mixed methods har mulighed for at opnå resultater, som ikke kan opnås uden at kombinere kvalitative og kvantitative metoder (Østergaard, 2011, s. 465).

Østergaard stiller sig kritisk overfor ideen om triangulation, især i forhold til, at dette skulle være den eneste form for mixed methods:

(...) one of the hindrances to further developing mixed methods has been the metaphor of triangulation, which implies that the results should be mutually reinforcing.

(Østergaard, 2011, s. 466)

I stedet foreslår Østergaard et design for mixed methods, som minder om, hvad der i denne rapport kategoriseres som initiation-designs:

(...) the best way forward for mixed methods alcohol research is to accept Becker's point of view that combining two partial forms of representation (i.e. quantitative and qualitative approaches) does not necessarily result in a more 'true' form of representations.

(Østergaard, 2011, s. 466)

Pointen værende, at ligesom for initiation-designs, kan man have fokus på uoverensstemmelser mellem resultater af forskellige tilgange, frem for at resultaterne nødvendigvis skal forstærke hinanden.

6.3.5 Design, metoder og konklusion

Både den kvalitative og kvantitative del af studiet var komparativ, da der gennemgående blev sammenlignet resultater mellem engelske og danske forhold.

Den kvantitative del af studiet, tog udgangspunkt i spørgeskemaundersøgelser i København og London. Spørgeskemaerne blev besvaret af unge i nattelivet. De samme unge blev også bedt om at deltage i en opfølgende mobilsurvey, hvori der indsamledes information om de unges alkoholindtag over de næste to uger. Spørgsmålene omhandlede primært hvorvidt de unge havde deltaget i en før-fest samt hvorfor, hvor mange genstande de havde indtaget, samt en række spørgsmål til deres demografiske og socioøkonomiske baggrund (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 42). Data fra disse spørgeskemaer analyseredes statistisk, og variabler isoleredes så kausale sammenhænge kunne sandsynliggøres, altså hvorvidt bestemte af de undersøgte faktorer kunne forklare, eksempelvis hvor mange genstande de adspurgte drak inden de tog i byen (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 46-47)

Forfatterne påpegede, at der var en diskrepans mellem en korrelation mellem økonomiske midler og drikkevaner samt den motivation, de adspurgte selv rapporterede. Forfatterne foreslår, at dette kan skyldes en divergerende forståelse af, hvad før-fester er i henholdsvis København og London, hvorfor semi-strukturerede interviews inddrages til at undersøge dette problemfelt (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 48). Studiet kan derfor kategoriseres som et sekventielt studie, hvor metoderne anvendes en af gangen, og

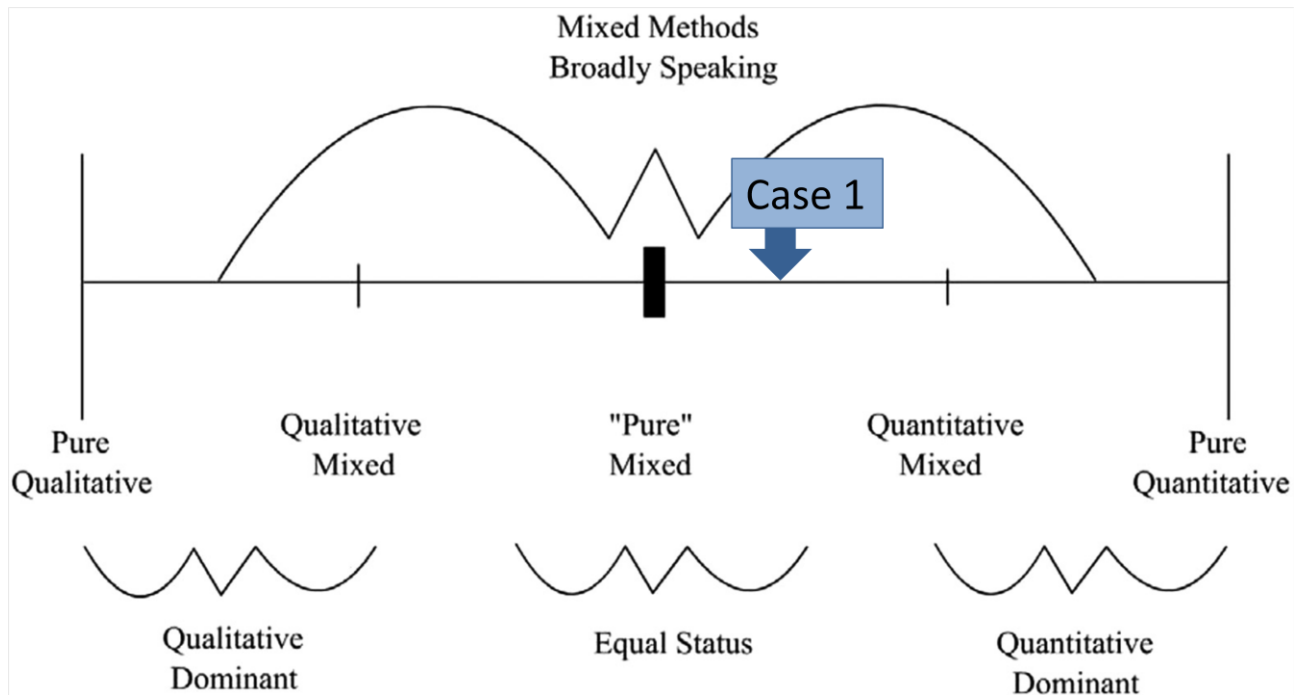
første metode (i dette tilfælde den kvantitative) informerer og former brugen af anden metode (i dette tilfælde den kvalitative) (Frederiksen, 2014, s. 21).

Mens spørgsmål og resultater fra spørgeskemaerne var med til at bestemme udvælgelsen af kandidater til interviews, var de interviewede ikke blandt respondenterne af spørgeskemaerne (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 43). Interviewene varede mellem 90 og 120 minutter og indeholdt flere faser med forskellige emner, såsom beskrivelser af før-fester og byture samt erfaringer med alkohol generelt.

Konklusionerne draget på baggrund af studiet stemmer ikke fuldt ud overens med Østergaards kritiske kommentarer omkring triangulation, da resultater fra den kvalitative undersøgelse anvendes til at underbygge fund fra spørgeskemaundersøgelsen. Forskerne skriver således også "Overordnet set bekræftede det kvalitative materiale det kvantitative" (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 56).

Studiets konklusioner afspejler på interessant vis paradigmet, narrativ positivisme, i at være en blanding af objektiv viden og mere tolkende vurderinger. Der argumenteres for sidstnævnte, ved at bruge ord såsom "at pege på" og altså uden, at benævne disse som sandhed (Østergaard & Andrade, 2014a, s. 56). Mere præcist bliver såkaldt deskriptivt data fra spørgeskemaerne fremstillet som sandhed, hvilket stemmer overens med et rent positivistisk paradigme. Som nævnt er påstanden, at inklusion af det narrative kan styrke både designet af kvantitative undersøgelser og forståelsen af resultaterne, og dette synes at være tilfældet i dette studie. Med andre ord lader det til, at forskerne ser validiteten af resultatet af spørgeskemaundersøgelsen som styrket gennem den efterfølgende brug af interviews, idet det derigennem er udforsket, hvordan spørgsmålene faktisk blev forstået, og man således kan sikre at undersøger det, man påstår man undersøger, hvilket er en fundamental part af validitet som beskrevet i afsnit **4.7.4 Validitet i kritisk realisme**.

Det er interessant at overveje, hvor på spektret mellem kvalitativ og kvantitativ forskning dette studie kan placeres. Både den kvantitative og kvalitative metode beskrives nøje og begge gives også betydelig plads rent sidetalsmæssigt, hvilket vil være et argument for at placere studiet centralt og kategorisere det som ligevægtig mixed methods. Imidlertid implementeres den kvalitative metode for at validere den kvantitative, hvilket kan siges, at være et argument for, at den kvantitative således vægtes mere. Man kan postulere, at den kvantitative undersøgelse kan være meningsfuld selvstændigt, hvilket giver god mening, givet at en artikel hvor kun spørgeskemaerne er anvendt som metode, er udgivet i *Scandinavian Journal of Public Health* i 2014. Ikke desto mindre argumenterer Østergaard for, at narrativer, undersøgt med kvalitative metoder, er vigtige for at undgå fejl ved anvendelse af kvantitative metoder, hvorfor det synes forkert, at kategorisere studiet som "quantitative mixed". Derfor placeres studiet således:

Figur 6 er adapteret fra (Johnson et al., 2007, s. 124), og viser case 1 placeret lidt imod den kvantitative ende af spektret mellem ren kvalitative og ren kvantitative tilgange.

6.4 Case 2: Odds ratio analysis, geospatial analysis og semistrukturerede interviews – Geografiens effekter på spilleres chances for at nå eliteniveau

6.4.1 Resume

Denne case bygges op omkring den endnu ikke færdiggjorte Ph.d.-afhandling af Niels Nygaard Rossing. Ud over passager fra afhandlingen som jeg, efter møde med Rossing, har haft mulighed for at analysere udkast fra, vil casen også gøre brug af de artikler, som afhandlingen for nuværende omfatter. Disse artikler er fra journalerne: *European Journal of Sport Science* og *Scandinavian of Medicine & Science in Sports*.

Ud af respekt for Rossing og de givne omstændigheder i forhold til endnu ikke udgivne dokumenter, vil jeg undlade at citere fra disse dokumenter. Jeg vil ej heller inddrage konklusioner fra dokumenterne, men udelukkende fokusere på paradigmer, design og metodernes samspil. Idet flere af de analyserede dokumenter endnu ikke er udgivet, vil der være en risiko for, at deres indhold i større eller mindre grad ændres. Dette opvejes efter min mening af, hvor interessant casen er i forhold til denne rapport, som det vil fremgå af næste afsnit.

Emnet tager sit udgangspunkt i den akademiske disciplin idræt, hvilket ikke er knyttet til et separat emne i den demografiske undersøgelse i Sektion II. Som akademisk disciplin er idræt bred og kan indeholde emner som "Medicine", "Social Sciences", "Psychology", "Health Professions" og "Genetics and Molecular Biology" – en del af disse emner stemmer overens med de emner, der blev fundet i tidsskrifterne.

6.4.2 Udvælgelse

Casen er blandt andet interessant grundet dens udgangspunkt i idrætsfaget, hvilket kan omfatte mange af emnerne fra Sektion II, og derudover at netop disse emner er nogle af de oftest repræsenterede blandt mixed methods-forskerne, som det fremgik af afsnit **5.5 Diskussion og delkonklusion**.

Jeg er selv uddannet indenfor idræt, hvilket øger mulighederne for, at jeg forstår forskningen som hele og ikke blot paradigmerne bag, hvilket ikke ville være tilfældet, dersom jeg eksempelvis havde valgt en case med udgangspunkt i psykologi.

Casen tager udgangspunkt i pragmatisme, om end ikke præcis samme version som diskuteret i Sektion I. Alligevel giver det en mulighed for, at få indblik i hvorledes pragmatismen, som paradigme, kan begrunde forskning i praksis. Det ville således være spændende, hvorvidt potentielle styrker og svagheder, fundet i teorien, vil kunne genfindes i praksis.

6.4.3 Problemstilling

Rossing ønsker at bygge videre på den viden, som eksisterer omkring talentudvikling og hvordan forskellige faktorer i den enkelte atlets situation påvirker mulighederne for udviklingen af talent. Rossings bidrag kredser omkring spørgsmålet om, hvordan lokationen for atlethers tidlige talentudvikling påvirker deres senere talentudvikling (Rossing, 2017).

For at besvare dette spørgsmål gennemfører Rossing tre undersøgelser, som publiceres enkeltvis som artikler.

Første undersøgelse har til formål:

(...) to investigate the effect of the place of early development in a sample of Danish male elite and youth handball and football players.

(Rossing, Nielsen, Elbe & Karbing, 2016, s. 237)

Anden undersøgelse har til formål at:

(...) to investigate the place of early development effect and the effect of proximity to talent clubs.

(Rossing, Stentoft, Flattum, Côté & Karbing, 2017, s. 1)

Tredje undersøgelse, som endnu ikke er publiceret, har til formål, at skabe indsigt i hvordan trænere og talent-managers opfatter henholdsvis krav og forhindringer, som unge fodboldspillere står overfor, i overgangen fra en lokal klub til talentidentifikationen i en talentklub (Rossing, Karbing & Stentoft, 2017).

6.4.4 Paradigme

I Rossings afhandling udfoldes både det ontologiske og epistemologiske udgangspunkt for studiet, med udgangspunkt i pragmatisme, primært inspireret af Rorty, men også med inspiration fra blandt andet Dewey, som var udgangspunktet for Biestas version af pragmatisme, som fremstillet i **Sektion I**.

Rossings fremstilling af pragmatisme tager på det ontologiske plan både afstand fra positivisme og realisme, og afviser ideen om eksistensen af kun en virkelighed. Det fremføres også, at det centrale ved pragma-

tismen, ikke er at opstille en modstående ontologi. Det påstås, at ontologiske spørgsmål ikke er centrale for den praktiske udførelse af forskningen, hvorfor det ikke er værd, at prioritere søgen efter eventuelle svar på disse spørgsmål. Denne fremstilling er især baseret på Rortys version af pragmatisme (Rossing, 2017). Givet denne fremstilling bliver kritikken fremført af Maxwell og Mittapalli, beskrevet i afsnit **4.6.7 Paradigmers faktiske indflydelse**, relevant. Maxwell og Mittapalli fremhæver, hvordan filosofiske antagelser har stor indflydelse på udformningen af undersøgelsens design.

På det epistemologiske plan fremstilles pragmatismen meget lig versionen præsenteret i denne rapport. Med reference til Biesta fremhæves det, at viden omhandler forståelsen af, hvordan vi agerer og den dertilhørende reaktion, til forskel fra forståelser af viden, som værende sandhed om én virkelig verden. Det nævnes ligeledes, hvordan ideen om subjektiv og objektiv viden gennem pragmatismens vidensforståelse kan ses som forskellige men dog kompatible resultater.

Endelig argumenteres der for, hvordan pragmatismen kan gøre op med *the incompatibility of methods thesis*, på en måde lig den i afsnit **4.6.5 Mixed methods begrundet i pragmatisme** (Rossing, 2017).

6.4.5 Design, metoder og konklusion

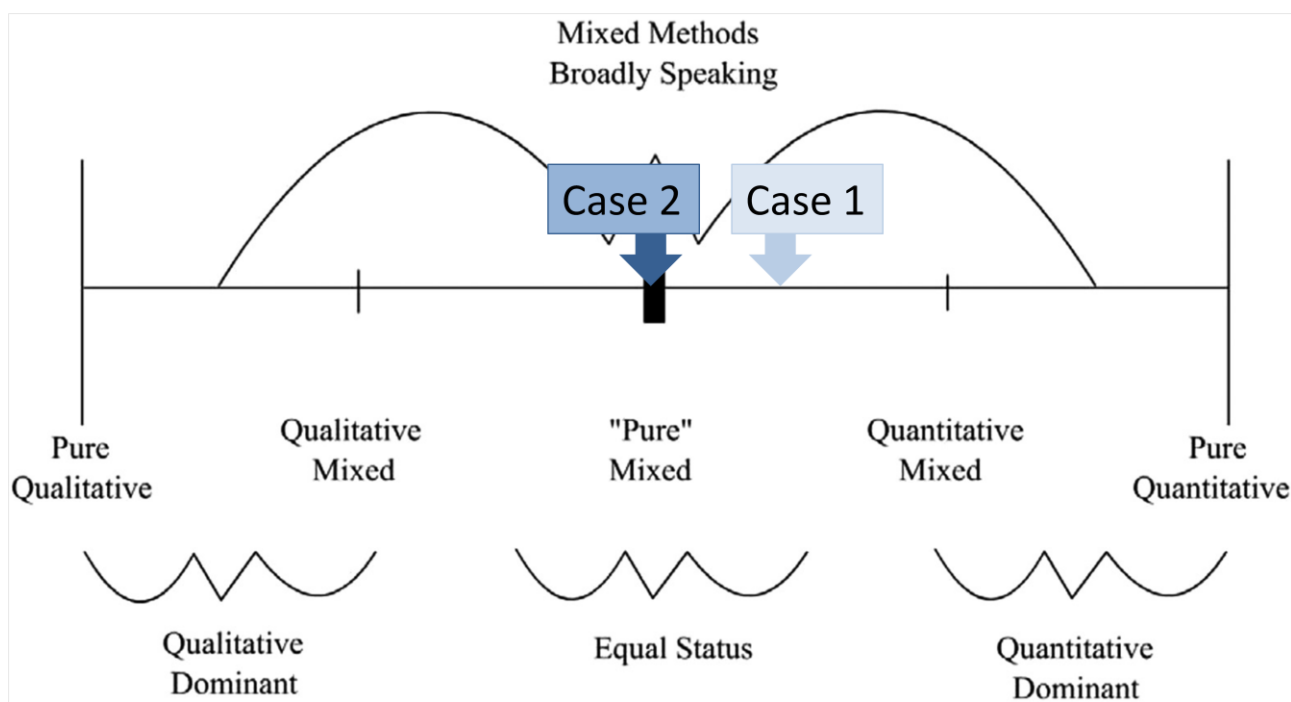
Afhandlingens design kan kategoriseres som sekventielt design, hvor resultaterne fra tidligere metoder informerer den næste metode. På dette parameter synes case 2 meget lig case 1.

De to første artikler anvender ensartede kvantitative tilgange. I begge undersøgelser anvendes der spørgeskemaer, som er udsendt til danske elite-klubber indenfor henholdsvis fodbold og håndbold. Ved hjælp af disse spørgeskemaer indsamles data om elite-spillernes hjemby. Anden undersøgelse inkluderer ydermere information om ungdomsspillere fra den bedste række. Til sammenligning bruges registerdata omhandlende antallet af spillere under 12 år i fodbold- og håndboldklubber indenfor henholdsvis DBU og DHF. I begge undersøgelser anvendes til dataanalyse OR (Odds Ratio analysis), hvilket kan give indblik i hvad sandsynligheden er for, at spillere ender som elite-spillere afhængigt af størrelsen og populationsdensitet i spillerens hjemby (Rossing et al., 2016, s. 239) (Rossing et al., 2017, s. 3). Anden undersøgelse inkluderede ydermere geospatial analysis, hvor der fokuseres på, hvorvidt afstanden fra en såkaldt talentklub kan være en forudsigende faktor for sandsynligheden for, at en ungdomsspiller kan ende som elitespiller (Rossing et al., 2017, s. 3-4).

Det er interessant at især de deskriptive resultater fra begge disse studier, præsenteres som objektiv viden, meget lig fremgangsmåden i case 1. Imidlertid synes den form for positivisme, som blev anvendt i case 1, bedre at stemme overens med en sådan forståelse af viden og forventede resultater ud af de givne metoder. Rossing tager imidlertid med udgangspunkt i pragmatismen afstand fra både positivisme og realisme. Man kan pointere hvorledes han samtidig fremfører hvordan både objektiv og subjektiv på sin vis kan rummes af pragmatismen. Vigtigere end denne potentielle uoverensstemmelse er imidlertid at overveje begrundelsen herfor? Givet at emnet nu har med praksis at gøre, frem for en ren teoretisk tilgang, er det værd at overveje, hvordan en lang række faktorer kan være betydningsfulde i relation til praktisk forskning, mens de ikke diskuteres teoretisk. Eksempelvis kan der fra tidsskriftets side være krav om måden hvorpå resultaterne opstilles. Mere om dette i afsnit **6.5 Diskussion og delkonklusion**.

Den tredje undersøgelse gør brug af semi-strukturerede interviews. Der interviewes henholdsvis trænere og talent-managers fra henholdsvis lokale klubber, talentklubber og endelig fagfolk tilknyttet det nationale

ungdomsniveau (Rossing et al., 2017). Den kvalitative undersøgelse synes, at spille en væsentlig anderledes rolle her end i case 1 af flere årsager. For det første er undersøgelsen potentielt en selvstændig undersøgelse, hvilket konkret kan ses af, at den er tiltænkt sin egen artikel, hvilket ikke gjorde sig gældende i case 1. For det andet synes denne metode, at have et andet formål i forhold til design, hvor case 1 lettere forsimplet implementerede kvalitative interviews for at styrke den kvantitative undersøgelse. Rossing beskriver ikke et sådant formål, men fremhæver i stedet at den kvalitative metode kan bidrage til at forstå de givne mekanismer bag det undersøgte emne (Rossing, 2017). Det er imidlertid interessant at kombinere formålet *at forstå* med pragmatisme, da Biesta argumenterer for at netop dette formål ikke stemmer overens med pragmatismens fokus på *at forklare* gennem indsigt i sammenhængen mellem handling og konsekvens. Givet at Biesta tager udgangspunkt i Dewey og Rossing primært tager udgangspunkt i Rorty, er dette potentielt ikke problematisk. Uafhængigt af en eventuel problemstilling i forhold til paradigmet, synes Rossing i højere grad, at prioritere brugen af den kvalitative metode til at finde resultater, ikke blot til at validere kvantitative resultater. Derfor placeres Rossings studie tættere på en ligevægtig fordeling og det såkaldte "pure mixed".

Figur 7 er adapteret fra (Johnson et al., 2007, s. 124), og viser case 2 placeret på midten af spektret mellem ren kvalitative og ren kvantitative tilgange

6.5 Diskussion og delkonklusion

Da denne sektion omhandler cases vil det være passende kort at diskutere muligheder og begrænsninger for disse. Jeg er enig med Bent Flyvbjerg i, at der hersker store misforståelser i forhold til udvælgelse og anvendelse af cases. (Flyvbjerg, 2015, s. 499).

Disse to udvalgte på baggrund af et informationsorienteret formål. Begge cases er valgt med en formodning om, at de ville være gode eksempler på mixed methods i praksis, ikke at forveksle med repræsentative eksempler.

Informationsorienterede vil sige, at forventningen til at casen indeholder brugbar information prioriteres højere end at casen eksempelvis er gennemsnitlig eller repræsentativ (Flyvbjerg, 2015, s. 507). Eksempelvis udvalgte case 1, grundet en forventning om, at ved at casen ikke tager udgangspunkt i pragmatisme, kunne den indeholde interessant information om hvordan andre paradigmer øjensynligt kan fungere, som begrundelse i praksis og hvordan det pågældende paradigme i så fald vil forme design, metoder og typen af resultater i konklusionen.

Dette fokus på information er især vigtigt, set i forhold til hele denne sektionens formål i forhold til problemformuleringen. Som det fremgår af afsnit 3. **Overblik og videnskabsteori** er det ikke blot **Sektion III's** formål at give eksempler på praksis, men også at give en basis for videre refleksioner.

Begge cases tog udgangspunkt i emner, som med reference til **Sektion II's** emner, vil kunne kategoriseres som samfundsvidenskab. Begge cases anvendte ligeledes sekventielle designs, hvor kvantitative metoder bruges til at informere kvalitative metoder, omend implementeringen varierede. Begge cases indeholdt ontologiske og epistemologiske overvejelser, som begrundelse for brugen af mixed methods, omend paradigmerne var forskellige. Begge cases havde en eller flere relaterede artikler, som kun fokuserede på enten den kvalitative eller kvantitative tilgang – mest tydeligt ses det i Rossings afhandling, hvor hver artikel indeholder én type af metode.

Hvad kan årsagerne være til, at vælge at publicere enkeltstående dele frem for at publicere egentlig mixed methods? Det kan selvfølgelig være, at dette blot er den logiske følge af, at et sekventielt design er valgt og at de enkelte metoder derfor egner sig til at blive publiceret separat. Kritikere af mixed methods vil måske påpege, at det blot viser, at der slet ikke er tale om mixed methods, men blot en samling af studier, som har en løs relation. Imidlertid tager ingen af disse potentielle svar højde for, at disse cases er eksempler på praksis, skrevet af forskere, som må forholde sig til langt flere faktorer, end hvad der inkluderes i en udelukkende teoretisk diskurs omkring mixed methods. Det er således muligt, at måden hvorpå studierne deles op og publiceres skyldes, at antallet af tidsskrifter, dedikeret til henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning indenfor mange akademisk relevante emner, er væsentlig højere end tidsskrifter dedikeret til mixed methods-forskning. Frederiksen et al. skriver herom:

(...) mange tidsskrifter specialiserer sig indenfor en bestemt type af forskning og er utilbøjelige til at publicere forskning, der krydser kvalitativ-kvantitativ-opdelingen. Det hænger blandt andet sammen med tidsskrifternes stil, herunder, at tidsskrifterne måske kan have vanskeligt ved at finde reviewere (...) som kan vurdere kvaliteten af den integrerede forskning.

(Frederiksen et al, 2014, s. 253)

Denne tendens kan yderligere forstærkes af, at det kan tælle mere på et forsker-CV at udgive flere små artikler, end én større artikel med komplekse metodekombinationer, hvilket også kan stride imod det størrelsesformat nogle tidsskrifter ønsker (Frederiksen et al., 2014, s. 254).

Appliceringen af kvalitativ og kvantitativ, forstået som et spektrum, viste sig ligeledes mere kompleks, end det synes i teorien, hvor man umiddelbart blot ser kvalitativ overfor kvantitativ. I konkret forskning derimod er et sådant spektrum vanskeligere at anvende, og det kan være sværere endegyldigt at placere studier, som gør brug af begge typer metoder. Dette især begrundet i, at mixed methods kan tage mange former, hvor integrationen sker på forskellige niveauer (såsom data, metode eller teoretisk-niveau), og vægt-

ningen på ét niveau kan stå i kontrast til et andet (Frederiksen, 2014, s. 20-22). Vægtningen må således baseres på en vurdering af hvilke aspekter af et studie som tælles mest. Man kunne eksempelvis tælle antallet af sider dedikeret til hver metode, eller man kunne forsøge at vurdere hvilken metode paradigmet måske bedst begrundes, såfremt det ikke er et paradigme, som ligestiller metoderne. I denne rapportes cases er vurderingen gjort ud fra en kombination af vurderingen af design, omhandlende hvorvidt den ene metode forsimplet anvendes til at styrke en anden, som i case 1, sammen med en vurdering af, hvor meget hver metodes resultater er repræsenterede i konklusionen. Denne vurderingsmodel er imidlertid ikke uden svagheder, idet man kan forestille sig studier, som har dedikeret store mængder af resurser og overvejelser til en metode, som dog i sidste alligevel vil have en mere supporterende rolle i designet. Selv hvis en anden metode i spil er formet ud af resultaterne af første metode, kan denne anden metode godt være den primært repræsenteret i den endelige konklusion. Dette tænkte eksempelvis vil altså være en mere ekstrem version af case 1, hvor den kvalitative tilgang faktisk var den mest omfattende, men dens formål stadig i sidste ende var at inspirere eller validere den kvantitative.

7. Sektion IV: Syntese og refleksion

Denne sektion vil fokusere på problemstillinger og refleksion, som ikke har været i spil i de forudgående delkonklusioner. Til forskel fra de tidligere afsnit, vil sektionen også i højere grad give mulighed for, at komme med nye pointer med udgangspunkt i flere af de tidligere sektioner og de dertilhørende metoder. Resultaterne fra delkonklusionerne, samt synteserne fra denne sektion vil sammen danne den endelige konklusion.

7.1 Formål

Formålet med denne sektion er gennem refleksion, og sammen med delkonklusionerne at komme frem til en besvarelse af problemformuleringen. Dette vil gøres gennem forskellige mindre afsnit som omhandler emner, spørgsmål eller refleksioner med udgangspunkt i en eller flere af de forudgående sektioner. Mens der vil blive inddraget nye perspektiver, vil det ske som led i diskursen baseret på allerede behandlede emner. Delkonklusionerne rummer nogle af de endelige resultater, og såfremt de har en rolle i refleksioner som rækker ud over delkonklusionerne vil de blive gentaget her, men så vidt muligt i forkortede udgaver.

7.2 Kritisk realisme som begrundelse for denne rapport

Det videnskabsteoretiske udgangspunkt for denne rapport er som bekendt kritisk realisme, og der er gennem rapporten fremhævet eksempler på hvorledes dette er reflekteret i valg og anvendelsen af metoder: I afsnit **4.2 Metode: Argumentationsfokuseret dokumentanalyse** fremhæves det, hvordan det konstruktivistiske princip om medskabelse af viden stemmer overens med ideerne bag dokumentanalysen. I afsnit **5.4 Kritisk realisme i praksis** beskrives det, hvordan samspillet mellem realisme og konstruktionisme ses i samspillet mellem rå data og tolkningen deraf.

Begge disse eksempler er imidlertid på et metodisk niveau. Gennem processen bag denne rapport, har jeg ligeledes fundet kritisk realisme passende på et mere generelt niveau i forhold til, hvad der kræves for at få indsigt i emnet. Kritisk realismes antagelser om, at flere perspektiver kan være legitime og at det samtidig giver mening at foretrække eller sandsynliggøre ét udsagn, synes at passe med overvejelser omkring argumenter og de bagvedliggende forskelligartede paradigmer, såvel som refleksionerne i denne sektion.

Det har således været gavnligt, at tænke på eksempelvis paradigmer, som værende forskellige tilgange til virkeligheden, samtidig med, at man stadig kan forholde sig kritisk overfor argumenterne i og omkring det enkelte paradigme, for at sandsynliggøre nogle påstande over andre.

7.3 Vigtigheden af at præcisere paradigmer

Først og fremmest står det klart, at det vil være gavnligt for enhver meningsfuld diskussion af paradigmer i relation til mixed methods, at det præciseres, hvilken version af det pågældende paradigme man refererer til. Dette er i denne rapport tydeligt i forhold til pragmatismen, som nævnes i flere versioner i **Sektion I** og endnu en version **Sektion III** case 2. Især diskursen omkring kritikken af hverdagspragmatismen bør fremhæves som eksempel på, hvorledes nogle former for kritik af pragmatisme, som generel term således på én og samme tid kan være både sand og falsk, da den kan appliceres til nogle versioner, men synes irrelevant for andre versioner. Lignende problematikker viste sig eksempelvis omkring et begreb som validitet, der kan have divergerende betydninger indenfor forskellige paradigmer. Det er uvist hvor stor en del af den samlede teoretiske uenighed i og omkring mixed methods-emnet, som faktisk kan tilskrives misforståelser – eller måske nærmere ikke afklarede forståelser – af centrale begreber fra det bagvedliggende paradigme. Jeg frygter, at denne problemstilling yderligere kan forstærkes af den tidligere nævnte karikerede opfattelse af forskere, som tager udgangspunkt i andre paradigmer.

Når man læser kritik af mixed methods i uspecificeret og derfor meget bred forståelse, kan man få indtryk af, at der eksisterer en række videnskabsteoretiske problemer, som er gældende for al form for mixed methods. Hvis man imidlertid, som i denne rapport, præciserer både forståelse af paradigme og de centrale begreber, forstår man, at mixed methods rigtig nok indeholder videnskabsteoretiske problemer, men at de er specifikke og relaterede til enkelte dele af mixed methods. Hvilke dele afhænger af hvilket paradigme, mixed methods er begrundet med.

Pragmatisme, som beskrevet af Biesta, kan med dens særlige forståelse af viden, opgør med dualistisk tænkning, og dertilhørende pluralistiske ontologi begrunde brugen af både kvalitative og kvantitative metoder i ligevægtig mixed methods. Én af pragmatismens svagheder (i forhold til mixed methods) er i begrundelsen for kombinationen af intervention og non-intervention, da sidstnævnte ikke giver mening i forhold til pragmatismens handlingsorienterede tilgang til viden. En anden svaghed fremhæves af Biesta i forhold til det skel, han ser i forhold til hensigten med forskning: Pragmatismen synes således at være velegnet til *at forklare*, mens pragmatismens fokus på transaktions står i kontrast til det *at forstå*.

Kritisk realisme, som beskrevet af Maxwell og Mittapalli, formår, gennem en realistisk ontologi og en epistemologisk konstruktionisme ligeledes, at begrunde en ligevægtig form for mixed methods. Som for pragmatismen gælder det dog ikke alle mixed methods designs. Maxwell og Mittapalli giver konkrete eksempler på, hvorledes et paradigme baseret på realisme ikke blot kan begrunde en kombination af kvalitative og kvantitative metoder, men endog potentielt forbedre disse i bestemte kontekster indenfor samfundsvidenskaben. At dette fremhæves netop indenfor samfundsvidenskaben er måske en del af forklaringen på, at det er samfundsvidenskaben, der er det mest repræsenterede emne hos forskere, der skriver om eller anvender mixed methods, hvilket fremgår af **Sektion II**. Kritisk realisme har imidlertid problemer i forhold til, hvordan validitet, hvilket som nævnt kan være et tvetydigt begreb, skal vurderes indenfor mixed methods. Grundet disse problemer synes især triangulation- og initiation-designs at være problematiske med udgangspunkt i kritisk realisme.

Et begrebsapparat som gør det muligt indenfor mixed methods, at præcisere og skelne er også central i overgangen fra teori til praksis. Det er således nødvendigt, at kunne pointere præcis hvilket paradigme forskeren ønsker at begrunde sit studie med, og samtidig have fornøden forståelse for det givne paradigme, for at kunne sammenholde dets muligheder og begrænsninger i forhold til begrundelse af specifikke mixed methods designs. Placeringen på spektret mellem ren kvalitativ og ren kvantitativ tilgang, har ligeledes indflydelse på hvilke paradigmer, som potentielt kan begrunde studiet. Begge cases anvendte sekventielle designs, om end i forskellige udformninger. Sekventielle designs kunne begrundes i paradigmerne for de to cases (værende henholdsvis narrativ positivisme og pragmatisme), og de ville også kunne begrundes i både pragmatisme og kritisk realisme.

Hvis man alternativt begrunder mixed methods i kritisk realisme, ville eksempelvis et triangulation-design ikke være velegnet. En sådan vurdering kræver imidlertid den indsigt og forståelse, så man ikke kun kan skelne mellem paradigmer, metoder og designs, men at man også har en forståelse af dem alle, og hvordan de påvirker hinanden.

7.4 Hvem er mixed methods-forskerne?

Som led i overgangen fra fokus på teori til fokus på praksis, var det relevant at få indblik i mixed methods-forskeres baggrund. I **Sektion II** anvendtes digital sampling til at indsamle disse oplysninger, samt komparativ analyse til at tolke og i nogle tilfælde styrke resultaterne. Givet metoden, er det ikke muligt, at påpege kausale sammenhænge mellem faktorer, men det er muligt, at se på emnerne i sig selv, samt korrelationer herimellem, hvilket også vil give et indblik i hvilke emner, der behandles af forskere der anvender mixed methods.

Der viste sig flere gennemgående tendenser i forhold til hvilke emner mixed methods-forskere generelt skriver om. Klassisk kvantitativt-prægede naturvidenskabelige fag var lavt repræsenterede blandt disse emner, og lignende tendenser kunne genfindes indenfor sundhedsrelaterede emner, hvor de mere kvantitativt-prægede igen var de mindst repræsenterede. Klassisk kvalitativt-prægede fag var, om end mere, heller ikke stærkt repræsenterede, og de var således kun et emne for omkring halvdelen af forskerne. Dette kan isoleret set tolkes som en høj procentdel, men dog er markant mindre end de mest repræsenterede emner.

Emner relaterede til samfund, erhvervsliv og sundhed viste sig, at være de mest repræsenterede blandt forskere publiceret i *Journal of Mixed Methods Research*. Det viste sig ligeledes, at der er en ligelig fordeling af kønnene i tidsskriftet. Disse to fund blev sammenholdt med data omkring forskning generelt, med udgangspunkt i emnerne, anvendt i denne rapport. Dette viste god sammenhæng mellem den ligelige kønsfordeling og den høje repræsentation af emner relaterede til samfund og sundhed. Der blev imidlertid også fundet en væsentlig uoverensstemmelse mellem den ligelige kønsrepræsentation samt høje repræsentation af decision sciences, fundet blandt forskere i *Journal of Mixed Methods Research*, sammenholdt med at kvinder generelt er lavt repræsenterede indenfor dette emne. Uden yderligere data er det uvist, hvad denne uoverensstemmelse skyldes.

Både samfund og sundhed er i denne sammenhæng brede emner, med potentielle problemstillinger, som det synes gavnligt, at undersøge med enten kvalitative eller kvantitative metoder. Det blev således også i **Sektion I** beskrevet, hvordan Maxwell og Mittapalli konkret ser kritisk realisme, som potentielt bidragende til samfundsvidenskaben. I **Sektion III** tilføjes to konkrete eksempler på cases fra fag, der involverer både det samfundsvidenskabelige og sundhed. Selvom de to cases ikke er repræsentative, kan de stadig fungere

som eksempler på, hvorledes det giver mening, at anvende mixed methods for, at besvare deres respektive forskningsspørgsmål. Dette vel og mærke relativt uproblematisk¹⁶ begrundet i henholdsvis narrativ positivisme og pragmatisme.

7.5 Kvalitativ og kvantitativ forskning forstået som spektrum

Det spektrum, som blev beskrevet i **Sektion I**, og senere anvendt i **Sektion III**, er en central forudsætning for den overordnede specificering, der som nævnt i afsnit **7.3 Vigtigheden af at præcisere paradigmer**, er nødvendig for eksempelvis, at kunne vurdere problemer og argumenter.

Som beskrevet i afsnit **6.5 Diskussion og delkonklusion** viste den praktiske anvendelsen af modellen sig dog at være mere kompleks end den synes at fremstå rent teoretisk. Man kan på baggrund heraf kritisere modellen for at være for virkelighedsfjern og derfor bør kasseres. Jeg vil dog argumentere for handling i den modsatte retning, ved at anerkende hvordan inddragelse af et sådant spektrum som analyse- og præciserings-redskab kan bidrage, omend stadig utilstrækkeligt, i forhold til at søge mere præcisering omkring detaljer relaterede til anvendelsen af mixed methods. Jeg ser således et sådant spektrum, som et godt udgangspunkt hvortil der kunne føjes yderligere præciserende kategorier, som eksempelvis præsenteret af Greene et al. i afsnit **1. Problemanalyse** og Frederiksen i **Sektion III**. Begge præciserende sæt af kategorier blev anvendt til at konkretisere og kategorisere problemstillinger i henholdsvis **Sektion I** og **Sektion III**, og var nødvendige redskaber i processen frem til de pågældende delkonklusioner.

7.5.1 Mixed methods som et tredje meta-paradigme?

Forståelsen af kvalitativ og kvantitativ som hver sin ende af det nævnte spektrum medfører, såfremt man accepterer denne præmis, at mixed methods ikke skal ses som et nyt meta-paradigme, hvilket Frederiksen et al. (2014) også argumenterer imod. Alligevel synes der, at være fortalere, blandt andet nogle af forskerne bag *Journal of Mixed Methods Research*, for opbygningen af et sådant meta-paradigme (s. 254)¹⁷. Meta-paradigme forstået, som en tredje måde at forske på, hvor al kvantitativ forskning og al kvalitativ forskning så skulle være de to allerede eksisterende meta-paradigmer. Imidlertid strider en sådan tænkning med spektrumstænkningen og definitionen, hvor mixed methods lettere forsimplet blot er anvendelsen af både kvalitativ og kvantitativ metode, som mange ledende forskere indenfor mixed methods anvender, og som denne rapports definition er formet af.

Når det således i denne rapport påstås, at pragmatismen, som beskrevet af Biesta, kan begrunde nogle former for ligevægtig mixed methods, skal dette ikke forstås, som noget mere videnskabsteoretisk særligt, end at post-positivisme kan begrunde brugen af kvantitative metoder. Og man kan udmærket anerkende pragmatismens begrundelse af mixed methods, uden at det samtidig er en anerkendelse af et tredje meta-paradigme.

---

¹⁶ Der er mindre potentielle uoverensstemmelser i begge cases, hvilket dog kan skyldes mistolkninger fra min side. Selv hvis der er tale om egentlig uoverensstemmelser, er det ikke i en grad, som gør studierne dårlige eller irrelevante. Det synes rimeligt, at mixed methods-studier ikke skal vurderes ud fra en højere standard, end eksempelvis et studie, der kun anvender kvantitative metoder, og som mange studier, (hvis ikke hovedparten) kan indeholde kritikpunkter i forhold til videnskabsteori og dennes implementering.

¹⁷ Det kan overvejes, om forsøget på, at adskille sig fra både kvalitativ og kvantitativ forskning, er foretaget ud fra bevæggrunde, som dem bag samfundsvidenskabens forsøg på at blive en "science", som beskrevet i afsnit **5.3.3 Samfundsvidenskab**, og derigennem opnå legitimitet. Det er således muligt, at de som ønsker radikalt, at distancere mixed methods-forskning fra både kvalitativ og kvantitativ forskning, gør dette for således at opnå legitimitet.

7.6 Problemstillingen på praksisniveau

Sektion III konfronterede teori med praksis, og åbnede for mange overvejelser omkring sammenhæng mellem teori og praksis, samt praksis i sig selv. Overordnet viste der sig en række problemstillinger og forhold, som ikke identificeres i teorien, og således heller ikke er adresserede i denne rapport, givet rapportens problemformulering og deraf definerede problemfelt. Pointen om nødvendigheden af præcision i forhold til definitioner, som beskrevet i afsnit **7.3 Vigtigheden af at præcisere paradigmer**, taget i betragtning, er det dog værd at nævne, at der er rig mulighed for, gennem videre forskning, at kunne kortlægge og derigennem strukturere nogle af de mixed methods-relaterede problemer, som ikke er relaterede til paradigmer. Ikke kun de problemer, der fremkommer på det mere praksisorienterede metodiske-niveau, men også de problematikker, som opstår i forskerens sammenspil med sin kontekst – værende eksempelvis det fakultet, forskeren er tilknyttet eller de tidsskrifter, som potentielt kan publicere forskerens studier. Nedenstående betragtninger kan ses, som en begyndelse på de overvejelser, som kan ligge til grund for en sådan strukturering.

I afsnit **6.5 Diskussion og delkonklusion** blev det overvejet hvordan eksempelvis tidsskrifters format eventuelt kan have en betydelig effekt på valget af både metoder og design. I praksis kan der således vise sig, at være specifikke praktiske problemstillinger til specifikke typer af mixed methods-design, på samme vis, som der viste sig, at være det teoretisk, alt efter hvilket paradigme man begrundet mixed methods med. Sekventielle designs, som begge cases anvender, er således potentielt mindre problematiske at publicere, da et sekventielt studie lettere kan splittes til mindre, simple og derved lettere publicerbare artikler. Et alternativ til et sekventielt design, kan være et triangulation-design, hvor de anvendte metoder implementeres samtidig og hvor metoderne ydermere gennem processen informerer og korrigerer hinanden løbende. Det er i den sammenhæng værd at pointere, at dette design bestemt ikke kun eksisterer i teorien, det er derimod udgangspunktet for meget feltarbejde (Frederiksen, 2014, s. 21). Et sådant triangulation-design, vil være svært at opdele eller forsimple i en grad, så det kan opfylde tidsskrifters krav til format.

Refleksionerne omhandlede ligeledes problematikken i forhold til, at tidsskrifternes reviewers typisk ikke har kompetencerne til at kunne bedømme mixed methods. Denne problemstilling kan måske også overføres fra tidsskrift til universitetet, hvor det ligeledes kan tænkes, at det eksempelvis kan være svært at finde en Ph.d.-vejleder som kan guide Ph.d.-studerende gennem anvendelse af både kvalitative og kvantitative metoder, samt en eventuel syntese deraf. I sådanne tilfælde kan man øjensynligt løse en del af problematikken ved at tilknytte flere vejledere. En sådan løsning sikrer imidlertid ikke nødvendigvis, at specialister indenfor henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning, har indsigt i de paradigmer, såsom pragmatisme og kritisk realisme, som kan begrunde nogle typer af mixed methods. Det kan således være særligt problematisk ved ligevægtig mixed methods-forskning.

8. Konklusion

Problemformuleringen lød:

Hvilke videnskabsteoretiske paradigmer kan begrunde mixed methods-forskning og hvordan stemmer teoretiske begrundelser overens med praksis indenfor mixed methods-forskning?

Mixed methods er et bredt begreb og dækker over anvendelsen af både kvalitative og kvantitative metoder i samme studie. Kombinationen af metoder er isoleret set ikke teoretisk problematisk. Forstået på et spektrum mellem ren kvalitativ og ren kvantitativ tilgang, kan mixed methods dække over en række forskellige vægtninger af henholdsvis kvalitativ og kvantitativ tilgang. Det værende kvalitativt domineret mixed methods, kvantitativt domineret mixed methods og en ligevægtig form for mixed methods. Den ligevægtige form for mixed methods er identificeret, som den teoretisk mest problematiske.

Rapporten har fokuseret på undersøgelsen af to paradigmer – pragmatisme og kritisk realisme:

Paradigmet pragmatisme, som beskrevet af Gert Biesta, kan videnskabsteoretisk begrunde en ligevægtig form for mixed methods. Grundet pragmatismens vidensforståelse egner paradigmet sig til at begrunde mixed methods-forskning, hvis formål er *at forklare*, men ikke forskning, hvis formål er *at forstå*. Vidensforståelsen står i kontrast til nogle forståelser af observation, som en passiv metode.

Paradigmet kritisk realisme, som beskrevet af Joseph A. Maxwell og Kavita Mittapalli, kan videnskabsteoretisk ligeledes begrunde en ligevægtig form for mixed methods. Grundet denne version af kritisk realismes tilgang til validitet, er paradigmet dog ikke egnet til begrundelse for mixed methods-forskning, som forsøger at sammenholde kvalitativ og kvantitativ data, som i triangulation- og initiation-designs.

Anvendelsen af begge paradigmer kræver en accept, af de dertil grundlæggende præmisser. Da mange forskere generelt agerer efter præmisser lignende dem, som ligger til grund for kritisk realisme, kan dette paradigme muligvis lettere finde anvendelse til mixed method-forskning.

Langt hovedparten af de forskere, der har publiceret én eller flere artikler omhandlende mixed methods, i *Journal of Mixed Methods Research*, beskæftiger sig generelt med emner relateret til samfundet, erhvervslivet og sundhedssektoren. Der eksisterer eksempler på brugen af mixed methods indenfor alle disse emner, begrundet i enten pragmatisme eller kritisk realisme. Disse discipliner har tradition for at anvende både kvalitative og kvantitative metoder, og er derfor potentielt velegnede som emne for mixed methods. Mænd og kvinder er ligeligt repræsenterede i denne rapportes undersøgte population af forskere.

Grundet eksistensen af flere versioner af paradigmer samt tvetydige begreber og komplekse designs, er det i en mixed methods sammenhæng ekstra vigtigt som forsker, at præcisere og forstå de antagelser det begrundende paradigme bygger på, samt hvordan disse antagelser influerer en undersøgelse. Det er gennem en sådan forståelse forfatterne bag denne rapportes cases vellykket har anvendt paradigmer, som kan begrundede anvendelsen af mixed methods i teori og praksis.

Mixed methods-forskning har betydelige udfordringer i praksis relateret til traditioner indenfor og på tværs af fag. Disse praksisudfordringer kommer i tillæg til de allerede beskrevne videnskabsteoretiske udfordringer.

9. Litteratur

Aims and Scope (n.d.). [Information on journals page]. Retrieved from

[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1540-5915/homepage/ProductInformation.html](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1540-5915/homepage/ProductInformation.html).

Date 28.11.17

Biesta, G. (2010). Pragmatism and the Philosophical Foundations of Mixed Methods Research. In Tashakkori, A & Teddlie, C. (Eds.), *Mixed Methods in Social & Behavioral Research*, 2nd ed. (pp. 95-118). Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc.

Crotty, M. (1998). *The foundations of social research – Meaning and perspective in the research process*. London: SAGE Publications Ltd.

Duedahl, P. & Jacobsen, M. (2010). *Introduktion til Dokumentanalyse*. (n.d.): Syddansk Universitetsforlag

Flyvbjerg, B. (2015). Fem misforståelser om casestudiet. In Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (Eds.). *Kvalitative metoder – en grundbog 2. udgave*. (pp. 497-520). (n.d.): Hans Reitzels forlag.

Frederiksen, M. (2014). Mixed methods-forskning . fra praksis til teori. In Frederiksen, M., Gundelach, P. & Nielsen, R. (Eds.). *Mixed methods-forskning – Principper og praksis* (pp. 9-34). (n.d.): Hans Reitzels Forlag.

Frederiksen, M., Gundelach, P. & Nielsen, R. (Eds.) (2014). *Mixed methods-forskning – Principper og praksis*. (n.d.): Hans Reitzels Forlag.

Gibson, K. (2016). Mixed methods research in sport and exercise; integrating qualitative research. In Smith, B. & Sparkes, A. (Eds.). *Qualitative Research Methods in Sport, Exercise and Health - From Process to Product*. Abingdon: Routledge.

Greene, J., Caracelli, V. & Graham, W. (1989). Toward a Conceptual Framework for Mixed-Method Evaluation Designs. In *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3) pp. 255-274.

Hansen, M. (2016). validitet. In *Den Store Danske* [Encyclopedia]. Retrieved from <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=178103>. Date 20.12.17

Johnson, B. & Gray, R. (2010). A History of Philosophical and Theoretical Issues for Mixed Methods Research. In Tashakkori, A & Teddlie, C. (Eds.), *Mixed Methods in Social & Behavioral Research*, 2nd ed. (pp. 69-94). Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc.

Johnson, R. & Onwuegbuzie, A. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. In *Educational Researcher*, 33(7) pp. 14–26.

Johnson, R., Onwuegbuzie, A. & Turner, L. (2007). Toward a Definition of Mixed Methods Research. In *Journal of Mixed Methods Research*, 1(2) pp. 112-133.

Kaspersen, L. (2016a). kvantitative metoder. In *Den Store Danske* [Encyclopedia]. Retrieved from <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=112642>. Date 20.12.17

Kaspersen, L. (2016b). kvalitative metoder. In *Den Store Danske* [Encyclopedia]. Retrieved from <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=112588>. Date 20.12.17

Kuhn, T. (1977). *The Essential Tension*. Chicago, Illinois: The University of Chicago Press.

Kurian, G. (Ed.) (2013). *The AMA Dictionary of Business and Management*. (n.d.): American Management Association.

Lincoln, Y. & Guba, E. (2000). Paradigmatic controversies, contradictions, and emerging confluences. In Denzin, N. & Lincoln, Y. (Eds.), *Handbook of qualitative research*, 2nd ed. (pp. 163-188). London: Sage Publications, Inc.

Lübcke, P. (Ed.) (2010). *Politikkens Filosofi Leksikon*, 3rd ed. Copenhagen: Politikens forlag.

Lynggaard, K. (2015). Dokumentanalyse. In Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (Eds.). *Kvalitative metoder – en grundbog 2. udgave*. (pp. 153-168). (n.d.): Hans Reitzels forlag.

Maxwell, J. & Mittapalli, K. (2010). Realism as a Stance for Mixed Methods Research. In Tashakkori, A & Teddlie, C. (Eds.), *Mixed Methods in Social & Behavioral Research*, 2nd ed. (pp. 145-168). Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc.

Miller, K. & Tsang, E. (2010). Testing management theories: critical realist philosophy and research methods. In *Strategic Management Journal*, 32 pp. 139-158.

Morgan, D. (2007). Paradigms Lost and Pragmatism Regained - Methodological Implications of Combining Qualitative and Quantitative Methods. In *Journal of Mixed Methods Research*, 1(1) pp. 48-76.

Pragmatisk (n.d.). In *Den Store Danske Ordbog* [Dictionary]. Retrieved from <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=pragmatisk>. Date 16.12.17

Rossing, N (2017). *Nurtured to national team – the role of athletes' place of early development in talent development*. Manuscript in preparation.

Rossing, N., Karbing, D. & Stentoft, D. (2017). *Requirements and barriers in talent development and identification among young football players*. Manuscript submitted for publication.

Rossing, N., Nielsen, A., Elbe, A. & Karbing, D (2016). The role of community in the development of elite handball and football players in Denmark. In *European Journal of Sport Science*, 16(2) pp. 237-245.

Rossing, N., Stentoft, D., Flattum, A., Côté, J. & Karbing, D. (2017). Influence of population size, density, and proximity to talent clubs on the likelihood of becoming elite youth athlete. In *Scandinavian of Medicine & Science in Sports*. Advance online publication. DOI: 10.1111/sms.13009

Scopus (n.d.) [Information on a page]. Retrieved from <https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>. Date 28.10.17

Shoonenboom, J. (2017). A Performative Paradigm for Mixed Methods Research. In *Journal of Mixed Methods Research*. Advance online publication. DOI: 10.1177/1558689817722889

Submission guidelines (n.d.) [Information on journals page]. Retrieved from <https://us.sagepub.com/en-us/nam/journal-of-mixed-methods-research/journal201775#submission-guidelines>. Date 09.11.17

Østergaard, J. (2011). The narratives behind the numbers: An approach to mixed methods research within the alcohol research field. In *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 28(5/6) pp. 453-469.

Østergaard, J. & Andrade, S. (2014a). Spørgeskemaer og kvalitative interview: Unges alkoholforbrug til førfester i Danmark og England. In Frederiksen, M., Gundelach, P. & Nielsen, R. (Eds.). *Mixed methods-forskning – Principper og praksis* (pp. 35-60). (n.d.): Hans Reitzels Forlag.

Østergaard, J. & Andrade, S. (2014b). Who pre-drinks before a night out and why? Socioeconomic status and motives behind young people's pre-drinking in the United Kingdom. In *Journal of Substance Use*, 19(3) pp. 229–238.

Østergaard, J. & Andrade, S. (2014c). Do pre-drinkers consume more alcohol than non-pre-drinkers on an event-specific night out? A cross-national panel mobile survey of young people's drinking in England and Denmark. In *Drug and Alcohol Review*, 33 pp. 376–384.

10. Bilagsoversigt

Begge bilag er til vejleder og censur vedlagt på USB og dertil uploadet som PDF. Det anbefales at læse bilag 1 Dataguide forud for Bilag 2 Data.

Bilag 1 Dataguide

Bilag 2 Data